

DAIL. K. JUODIKAITIS

VILNIUS

1 9 7 0

ĖNU

lietuvių
liaudies
sąjūdis

ISLE

partijos
K. GRIGAS

ETURGYSLĖ

Lietuvių Kultūros Židinio New Yorke

ANTANO MACEIKOS Vardo

BIBLIOTEKA

Skyrius 3-9

Nr. 5218

Kaip daugelis kitų įdomių dalykų, taip ir atskiri tautosakos kūriniai turi savo istorijas, be kurių neapsiėjo net ir tokie maži kūrinėliai, kaip liaudies mįslės. Štai kas sakoma apie vieną mįslę senovės graikų mituose – tradiciniuose pasakojimuose apie tariamą dievų gyvenimą ir santykius su žmonėmis.

Prie Tebų miesto apsigyvenęs Sfinksas – didžiulė pabaisa, pusiau moters, pusiau liūto pavidalo, ir rijusi miesto gyventojus. Sfinksas kiekvienam praeiviui užmindavęs mįslę: „Kas rytą vaikščioja keturiomis, dieną dviejomis, o vakare trijomis kojomis?“ Mįslę įminus, pabaisa turėjusi nukristi nuo skardžio ir užsimušti. Bet niekas neįstengęs jos įminti. Todėl visi praeiviai tapdavę Sfinkso auka. Pagaliau ateivis Edipas išaiškinęs Sfinksui, kad žmogus, būdamas kūdikis, rėplioja keturpėščias, paaugęs vaikšto dviejomis kojomis, o senatvėje yra priverstas pasiramsčiuoti lazda. Sfinksas iš tikrųjų žuvęs, o miesto išgelbėtojas Edipas tapęs Tebų karaliumi.

Senovės islandų epinėse giesmėse, vadinamoje sagose, yra pavaizduotų mįslių dvikovų, kuriose herojai išbando savo žinias ir išmintį. Vienoje iš sagų aprašomas dievo Odino nuotykis su karaliumi Haidreku. Odinas nutaręs sutaisyti ilgai ir žiauriai kariavusį Haidrekrą su Gestu Akluoju. Jis pasivertęs Gestu Akluoju ir atvykęs pas Haidrekrą derėtis. Ginčas baigėsis mįslių dvikova. Be kitų, buvusi užminta mįslė apie karvę:

*Keturi eina,
Keturi kabo,
Du kelią rodo,
Du šunis vaiko,
Vienas valkiojasi kasdien iš paskos
Ir yra visad nešvarus.*

Kai Haidrekras Odiną atpažinęs, šis, pasivertęs vanagu, išskridęs pro langą.

Senovės žydų legendariniam stipruoliui Samsonui einant lankyti gražuolės filistietės, kelią pastojęs liūtas. Samsonas liūtą užmušęs ir palikęs. Grįždamas namo, jis pastebėjęs, kad užmuštojo liūto gerklėje buvo susimetusios bitės ir prinešusios medaus. Samsonas išsiėmęs vieną korį ir parnešęs savo seniems tėvams. Vestuvių puotos metu Samsonas pradėjęs su filistiečiais rungtyniauti, mindamas mįsles. Pagalvojęs apie atsitikimą su liūtu, jis užminęs tokią mįslę: „Iš ėdančio išėjo valgis ir iš stipriojo išėjo saldumas.“ Filistiečiai, neįstengdami mįslės įminti ir nenorėdami mokėti sutartą mokestį, prikalbėję jauną Samsono žmoną sužinoti iš vyro įminimą. Ši

savo tautiečiams pasitarnavusi, o Samsonas, pamatęs apgaulę, pasakęs: „Jei nebūtumėte arę su mano telyčia, nebūtumėte mano mįslės įminę.“

Vienoje lietuvių pasakoje randame tokį gudraus artojo ir karaliaus pasikalbėjimą. Karalius, važiuodamas pro ariantį valstietį, užklauses, kur jis deda savo uždarbį. Valstietis atsakęs, kad vieną ketvirtąją dalį meta žemėn, kitą atiduoda, gražindamas skolą, trečią paskolina, o iš ketvirtosios maitinasi pats su žmona. Karalius ilgai sukęs galvą ir niekaip negalėjęs suvokti valstiečio žodžių prasmės. Tada jis sugrįžęs pas artoją, ir šis išaiškines, kad be to, ką jis sunaudojęs pats su žmona, vieną dalį atiduoda karaliui, mokėdamas mokesčius, kitą praleidžia išlaikydamas senus tėvus ir trečią — augindamas savo vaikus. Karaliui labai patikę tokie palyginimai, ir jis valstietį apdovanojęs.

Čia pateikėme tik kelis pasakojimus apie mįslės ir jų minimą. Tokių ir panašių pasakojimų turi visos tautos. Sakoma, kad senovės Graikijoje puotų metu būdavo organizuojamos mįslių varžybos, kurių laimėtojus specialūs teisėjai vainikuodavę, o pralaimėtojus versdavę gerti užsūdyto vyno. Senovėje turkų merginos užmindavusios mįslės jaunikiams, ir šie būdavę išjuokiami, jei nepajėgdavę įminti. Liaudies pasakų herojai, įmindami mįslės, išgelbėdavo savo gyvybę.

Visa tai rodo, kaip labai mįslės mėgstamos nuo seniausių laikų. Žmonės žavėjo mįslių vaizdai, jų sąmojis. Menant mįslės, visada rungty-

niaujama, kieno geresnė atmintis, kas greičiau susiorientuos, atspėdamas paslėptą mintį, kas sugalvos įdomesnių naujų mįslių.

Ši žaidimo forma nepamiršta ir mūsų laikais. Ją ypač mėgsta vaikai ir jaunimas, kuriam ir skiriamas šis mįslių rinkinėlis. Skaitant liaudies mįsles, bus galima pasimokyti, kaip mūsų seneliai ir proseneliai pramogaudvo, kokių gudrybių ir pokštų jie prasimanydavo, kaip lavindavo savo protą ir vaizduotę.

Čia galima rasti visai tokių pat mįslių, kokių matėme senovės graikų, islandų ir kitų tautų pasakojimuose. Paaiškės, kad daug senų mįslių yra bendra įvairių tautų nuosavybė. Iš mįslių sužinosime, kokiais vaizdais būdavo aptariamai gilios senovės ir vėlesnių epochų lietuvių pastatai, įrankiai, įvairūs darbai ir dar daug kas. Nusižiūrėję į senąsias, gal jaunieji skaitytojai sugalvos naujų mįslių, vaizdingai apibūdinančių naujoviškus daiktus ir reiškinius, kuriais taip turtingas dabartinis civilizuotas pasaulis.

Kazys Grigas

- 1 **K**ai mėlynas, juokiasi,
Kai pilkas, verkia.
- 2 Pilnas rėtis trupinių.
- 3 Juodas katilas, pilnas varškės
pikratytas.

	Gale lauko katilėlis plauko
4	Laukas nematuotas, Avys neskaitytos, Piemuo raguotas.
5	Mėlynoj pievelėj piemenėlis baltas avis gano.
6	Dundulys kalnas, geležinis arklas. Kai sužvinga, toli girdis.
7	Dega visą dieną, bet nesudega.
8	Auksinis obuolėlis pro langą šviečia.
9	Gale lauko Katilėlis plauko.
10	Aukso paklodė Visą svietaį apglobia.
11	Aukso lenta praskilo, — Visas svietas sukilo.
12	Pušis linko, niekieno nelenkiama.
13	Pro langą skiedros byra.

14 Lauke tašo, ī kambarī skiedros

lekia.

15 Šluoju šluoju — neiššluoju,

Nešu nešu — neišnešu.

16 Močia pasislepia, — tēvas pasirodo.

17 Vidur dvaro

Blynas karo.

18 Gale gryčios raguolis kabo.

19 Ant bobutēs grytelēs

Kabo duonos riekelē,

Šunys loja —

Pasiekti negali.

20 Viduj prūdo

Kraštas bliūdo.

21 Šuliny sūris.

22 Laukas arklys per vartus žiūri.

23 Pradėjau sent, —

Pradėjau temt.

Gale lauko katilėlis plauko

24 Šimtą avių vienas piemuo gano.

25 Meška langą uždengė.

26 Juoda karvė subliovė, —

Visą svieta sugriovė.

27 Dvyklas jautis visas nendres išlaužo.

28 Gale lauko puodas plyšta.

29 Mėlynu mesta,

Rudu atausta,

Aukso peiliu rėžta.

30 Auksu mesta,

Sidabru atausta,

Deimanto peiliu rėžta.

31 Marga karvė dangų laižo.

32 Eina per ugnį — nedega,

Eina per vandenį — neskęsta,

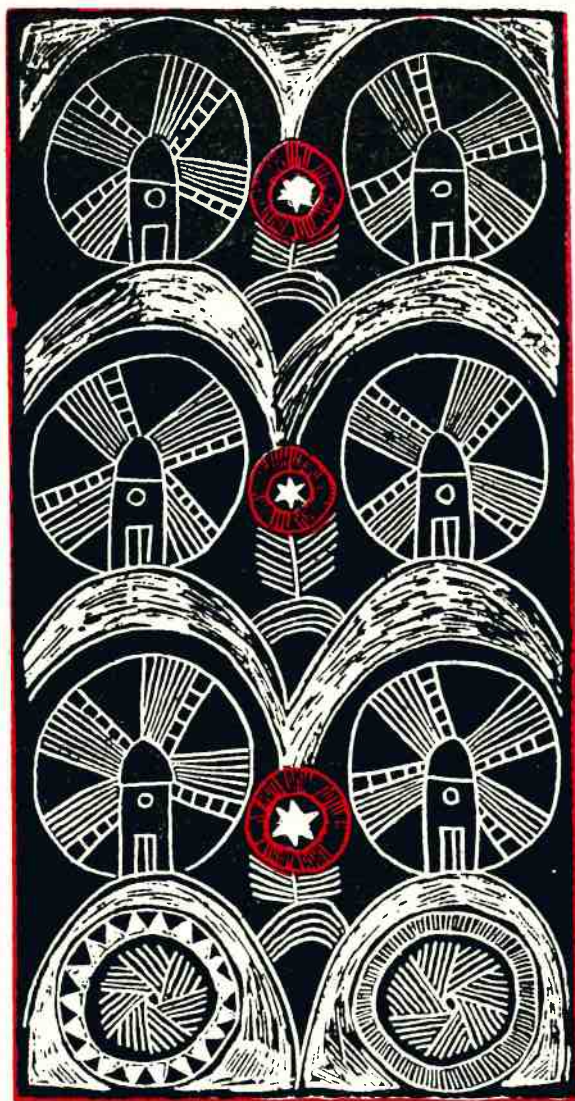
Eina per šiaudus — nešnabžda.

33 Eina per vandenį — netekši,

Eina per žemę — pėdų nedaro.

- 34 Už žmogų didesnis,
Už plunksną lengvesnis.
- 35 Einu vienas — pažiūriu,
kad dviese.
- 36 Guli ant kelio rąstas — nei perlipt,
nei aplink apeit.
- 37 Saulė pagimdė,
Naktis palaidojo.
- 38 Ką einant matai, o negirdi,
Ką girdi, o nematai?
- 39 Ko nepralenkia nei zuikis, ne-
bėgdamas prieš saulę?
- 40 Pati plati,
Pats dar platesnis,
Sūnus sukčius,
Duktė akla.
- 41 Kur žemės vidurys?
- 42 Diena naktis guli, niekad nesupūva.

	Gale lauko katilėlis plauko
43	Nei gimsta, nei auga, nei miršta, o yra.
44	Vasarą nesušyla, Žiemą nesušąla.
45	Ko vėjas nepaneša?
46	Kokio akmens nēr vandenyje?
47	Vienas sako: pagulėsiu, Kitas sako: pakrutėsiu, Trečias sako: pabėgėsiu.
48	Vienas sako: bėkim bėkim, Antras sako: čia stovėkim, Trečias sako: čia linguokim.
49	Sidabrinis laukas be takų.
50	Kaip nori piauk — neperpiausi, Kaip nori kirsk — neperkirsi.
51	Po paklode dig dig dig!
52	Aukso juosta Laukus juosia.

Gale lauko katilėlis plauko

53 Tarpu kalnų kalnų

Bėga arkliai be balnų.

54 Bėga bėga, akmenis čiupinėdama,
pakraščius žiūrinėdama.

55 Dieną naktį bėga,
Niekad nepabėga.

56 Citė ritė su antvožu.

57 Koku keliu pusę metų važinėja,
pusę metų vaikščioja?

58 Kas bėga be kojų?

59 Kurlink teka visi vandenys?

60 — Kur tu teki, krive?

— Kas tau rūpi, skuste?

61 — Vingurgurkli, kur gurguliuoji?

— Praskustgalvi, kas tau darbo?

62 Kas auga be šaknų,

Kas lekia be sparnų,

Kas žydi be žiedų?

- 63 Alus be putos,
Duona be plutos,
Graži panelē be vainiko.
- 64 Kodēl jūroj vanduo sūrus?
- 65 Dirva be taku,
Pervažiavus — be vēziu.
- 66 Lygūs laukai be taku,
Auga medžiai be šaku.
- 67 Dvaras be tvartu,
o kurtai be ausu.
- 68 Bēga be koju,
Muša be ranku.
- 69 Vienam šone ežero tašo, kitan
šonan skiedros lakioja.
- 70 Kas puode nesilaiko?
- 71 Be sparnu skrendu,
Be koju brendu.
- 72 Kokie kalnai per svieta keliauja?

Gale lauko katilėlis plauko

73

Gandras padangėje,

Gandro kojos žemėje.

74

Marikė rikė

Padangiais lakstė,

Kukuliais drabstė.

75

Ir laibas, ir ilgas. Atsitūpė

žolėj — nesimato.

76

Šio ryto martaitė —

Aksomo kepuraitė.

77

Mergelė, į pirtį eidama, karolius

paberia, o išeidama susirenka.

78

Ėjau naktį,

Pamečiau sagtį,

Mėnuo rado,

Saulė pagavo.

79

Vaikščiojo panelė po pievelę ir

išbarstė aukso perlus. Mėnuo matė,

nepasakė, saulė kėlėsi ir surinko.

- 80 **Žalia paklodē perlais nusagstyta.**
- 81 **Balta paklodē visā pasaulī užgulē.**
- 82 **Balta pūkelē po orā laksto.**
- 83 **Ir vēto, ir mēto,**
Pilnus laukus primēto.
- 84 **Matau — negirdžiu,**
Girdžiu — nematau.
- 85 **Atlēkē paukštis be sparnū,**
Tūpē ī medī be šakū,
Atējo boba be dantū,
Suēdē paukštī be sparnū.
- 86 **Be koju, be rankū duris atidaro.**
- 87 **Be rankū, be koju — palangiais**
beldžiasi, ī vidū prašosi.
- 88 **Tilindis tilindis,**
Be rakto klētīn īlindēs.
- 89 **Ējo ējo ir vietas neturējo.**
- 90 **Kas pučia be lūpu?**

Gale lauko katilėlis plauko

91 **Ko lauke nesugaudysi?**

92 **Vienas kitą paveja**

Ir pavijęs pralenkia.

93 **Be rankų, be kojų—gražiai teploja.**

94 **Žilas jautis išgėrė vandens klaną.**

95 **Be kirvio, be kirvelio,**

Be gražto, be gražtelio,

Be medžio, be medelio,

Padirba tiltą.

96 **Nei šertas, nei girdytas, o diena**

dienon tunka.

97 **Senas ašotis — kasmet naujas**

dangtis.

98 **Kokio medžio šaknys į viršų?**

99 **Gyvena be kūno,**

Kalba be liežuvio,

Niekas jo nemato,

Bet kiekvienas girdi.

- 100 Toli žirgas žvengia —
Arti kamanos skamba.
- 101 Dundulis dunda po vandeniniu
tiltu.
- 102 Eina jautis baubdamas,
Dangų ragu rėždamas.
- 103 Tėvas sužvairavo, sukosėjo,
Motina raudoti pradėjo,
žmonės iš to džiaugsmą didį
turėjo.
- 104 Tėvo šautuvas nenutildomas,
Motinos ašaros nesulaikomos,
Dukters kasa nesupinama.
- 105 Trinugarė danguje,
Barborėlė pelene,
Atbulinis vandeny,
Kėkštakojis pagiry.
- 106 Šėmas jautis dangų laižo.

Gale lauko katilėlis plauko

- 107 Vos gimęs, o jau žilas.
108 Viduj pirkios ežerėlis.
109 Žilas jautis po pastoges lando.
110 Pro siaurą rankovę visos marios
išbėga.
111 Tėvas negimęs —
Sūnus pražilęs.
112 Tėvs neužgimė —
Sūnus dangų parėmė.
113 Dar tėvas negimė, o jau sūnus į
karą išėjo.
114 Žiba žibutis pelenuos,
Kekerėžis vandenį,
Trupingalvis ant dangaus.
115 Pernai žirgas šokinėjo, o šįmet
pėdas pažint.
116 Raudonas gaidys,
Juoda skiauterė.

- 117 **Trumpas drūtas jaučio ragas,
Tame rage saulė teka.**
- 118 **Tėvo pinigai nesuskaitomi.**
- 119 **Pilnas aruodas raudonų kiaušinių.**
- 120 **Už auksą gražesnis,
Už blusą mažesnis.**
- 121 **Mano tėvas turi lygius laukus.
Tuose laukuose ąžuolas, tame
ąžuole — dvylika šakų, ant kiekvie-
nos šakos — keturios šakelės.**
- 122 **Stovi medis su dvylika šakų, ant
kiekvienos šakos — po keturis
lizdus, kiekviename lizde — po
šešis vaikelius ir septinta motina.**
- 123 **Yra tokie namai. Tuose namuose
dvylika langų. Ant tų langų po
keturis stiklus. Ant tų stiklų po
septynias paukštes.**

Gale lauko katilėlis plauko

124

Dvylika erelių,

Penkiasdešimt du karveliai,

Pusketvirto šimto žvirblių.

125

Trys šimtai penkiasdešimt šeši

vieversiai,

Penkiasdešimt trys varnos,

Dvylika kranklių,

Vienas sakalas.

126

Kokie metai trumpiausi?

127

Septynios tetulės

vienoj lovoj guli.

128

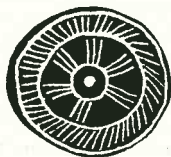
Gale šešių lieptų atilsio vainikas.

129

Kas buvo vakar ir kas bus rytoj?

130

Kas vakarą miršta, o rytą gimsta?

Žalia žolė, bet ne žolė

131

Rudenį gimęs,

Žiemą miegojęs, vasarą augęs

Ir gyvent nustojęs.

132

Gema raudonas, gyvena žalias,

Miršta geltonas.

	Žalia žolė, bet ne žolė
133	Tu, tėve, būk ir supūk,
	Pats aš eisiu saulaitės pasižiūrėt
	Ir našlaičių papenėt.
134	Muškieta pumpurė. Ką pernai
	nušovė, tai šiemet atsiėmė.
135	Kada rugiai panašūs į laivą?
136	Dvi seselės lenktynių eina.
137	Devyni broliai vieną kepurę dėvi.
138	Ne tiek danguj žvaigždžių,
	Kaip ant žemės skylių.
139	Pernai žirgas šokinėjo, o šiemet
	dar pėdos žymi.
140	Šimtą akių turi —
	Nė viena nemato.
141	Aš ponaitis
	Kaip karalaitis,
	Mano ūsai
	Kaip patūsai.

- 142 **Žiemą nuogas,**
o vasarą kailiniuotas.
- 143 **Vasarą su kailinėliais,**
Žiemą su trinytėliais.
- 144 **Ažuolaitis kunkuolaitis, devynšakis,**
devynlapis, viršuj mėnuo teka.
- 145 **Buvau mažas — garbinuotas,**
Kai užaugau — kankaluotas,
Kai pasenau — pats pavirtau.
- 146 **Tėvas sieksnynas,**
Mama pumplelė,
Vaikai pabiručiai.
- 147 **Tėvas tįslis,**
Močia pūslė,
Vaikai binbir, binbir, binbiriukai.
- 148 **Daug sesyčių vienam lopšy supas.**
- 149 **Tėvai paputę,**
O vaikai pasiutę.

	Žalia žolė, bet ne žolė
150	Čičirikas pipirikas
	Šmakšt molynėn
	gulti.
151	Pasėjau riduolaitį,
	Išdygo kankuolaitis,
	Pakėlė didį svirną,
	Kikis koją pakirto.
152	Sprog sprogelė —
	Kivyno galvelė.
153	Ant pilių kalno
	Totorkos šoka.
154	Trim sąsparom klėtelė.
155	Trijų lentelių staldelis — vidury
	balsis guli.
156	Trijų palų tvartas,
	Viduryje baltas.
157	Ant raudono stulpelio juodi
	broliai rymo.

- 158 **Pasėjau pipirais,**
Išdygo skatikais,
Pražydo marčiomis,
Iškaršo mergomis.
- 159 **Du sturliukai buksvose.**
- 160 **Ažuolėlis šimtašakis marčių mergų**
šaukia.
- 161 **Lygus ažuolėlis,**
Ant viršūnės gurgulėlis.
- 162 **Ažuolėlis žaliukėlis,**
Devynšakis devynlapis,
Vosilkom pražydo.
- 163 **Aukštas ponaitis,**
Melsva skrybėlaitė.
- 164 **Mėnuo sulig pietų viršuj medžio**
šviečia, o popiet pragaišta.
- 165 **Kada padangės ant žemės?**
- 166 **Kuris iš javų daugiausia nukenčia?**

	Žalia žolė, bet ne žolė
167	Blizga kaip auksas,
	Bėga kaip vanduo.
168	Ažuolinis kebeldinis:
	Šimtas šakų šakotinių;
	Kiek šakelių, tiek lapelių,
	Kiek lapelių, tiek lizdelių,
	Kiek lizdelių, tiek kiaušelių.
169	Vasarą eglėlė,
	Žiemą karvelė.
170	Žalia žolė, bet ne žolė,
	Su uodega, bet ne pelė.
171	Baltos vištelės po žemėmis auga.
172	Vištos ant žemės,
	o kiaušiniai po žeme.
173	Kur tik eini, ten ramu, —
	Pilnas laukas akmenų.
174	Ant žemės glėbys —
	Žemėje obuolys.

- 175 Tarp kalnų, tarp duobių tupi
paukštis ant kiaušinių.
- 176 Motina lauke,
Vaikai žemėje.
- 177 Užminsiu mįslę,
Per pilvą gyslę, —
Šyvų kumelių jomarkas.
- 178 Po žeme raudona vištukė karkia.
- 179 Gaidžiukas žemėje, ant viršaus
uodegėlė.
- 180 Tupi gaidukas
Su raudonais pentinukais.
- 181 Mano brolis skrad žemę nuėjo —
raudonas kelnes rado.
- 182 Po žemėm raudoni gaidžiukai
kapojas.
- 183 Raudonas žmogelis
žalia barzdele.

	Žalia žolė, bet ne žolė
184	Geltona panelė
	Su šimtu žalių skarelių.
185	Rudu rudu rudenėlė,
	Žalia tavo kepurėlė.
186	Ant kuolo žali žaliuonai žaliavo.
187	Pana pirtyj, kasos lauke.
188	Po žaliuoju ažuolu
	Apsisukau į kamuolį.
189	Juods kaip puods,
	Žalia vanta.
190	Ožys troboj, barzda ore.
191	Pasėjau parakėliu, o išdygo
	kamuolėliu.
192	Ožiukas žaliais nageliais.
193	Piktas ponaitis —
	Raudonas kailinaitis.
194	Baltas ponaitis —
	Geltonas žiponaitis.

- 195 **Maža moteriškėlė**
Šilkuose šnabžda.
- 196 **Senas senas seneliukas**
Dvejais trejais kailiniukais.
- 197 **Atvažiavo ponia**
Su raudona suknele.
Kai ją nuvilkinėjo,
Visi verkė.
- 198 **Ruda panelė visą svieta rėkdo.**
- 199 **Mažiuks vyruks, galva už jį visą**
didesnė.
- 200 **Galva be nosies.**
- 201 **Marti šių metų —**
Šimtas nuometų.
- 202 **Moteratė vienakojatė šimtą rūbų**
dėvi.
- 203 **Šimtatolūbis pro tvorą žiūri.**
- 204 **Maža bobutė šimtu kepurėlių.**

	Žalia žolė, bet ne žolė
205	Šimtu vyta,
	Šimtu pyta,
	Šimtu pavijota.
206	Vienkojis babožius, —
	Lopų galvelė.
207	Lops ant lopo, o adatos nė dūrio.
208	Be langelių, be durelių
	Pilna gryčiukė žmonelių.
209	Lipau per tvorą —
	Sumindžiojau poną,
	Su ruda rudine,
	Su žalia kepure.
210	Grigas grigulis
	Miške atsigulęs,
	Lapą pasiklojęs,
	Lapu užsiklojęs.
211	Tas kukutis pažemutis
	Nešė lizdą susuktinį,

Žalia žolė, bet ne žolė

Dės kiaušinį šimtatrynij.

212 **Ažuolas ažuolėlis,**

Šimtašakis, šimtalapis,

Ant viršūnės saulė teka.

213 **Maža klėtelė, visa skatikėliu**

dengta.

214 **Aukšta lazdelė,**

Didelė galvelė.

215 **Ant lauko kuolelis,**

Ant to kuolelio dvarelis,

Tam dvarely šimts panelių.

216 **Jauna pana viena koja**

Šimtą vyrų pakiloja.

217 **Kad jauna buvau, rože žydėjau,**

kai pasenau, akis igijau, — pro

tas akis pati išlindau.

218 **Buvau merga,**

Buvau marti,

Čepčius mezgiau,

Akis dariau,

O kai pasenau,

Pro tas akis pati išlindau.

219 Mergavau mergavau,

Martavau martavau,

Kai pasenau — bulbienėn įlindau.

220 Kai buvau mergelė,

Raudonai dėvėjau,

O kai ištekėjau,

Ašaras barsčiau.

221 Tėvas su adatytėm,

Močia su gromatytėm,

Vaikai su uodegaitėm.

222 Raudona mergelė,

Balta širdelė.

223 Balta avytė,

Raudona galvytė.

	Žalia žolė, bet ne žolė
224	Kūnas raudonas visiems tinka, širdis balta ant vietos palieka.
225	Stovi panytė Su raudona kepuryte, Kas pro ją praeina, Žemai galvą lenkia.
226	Puiki panelė kiekvieną suk iš kelio.
227	Kojomis minta, Rankomis kitiems atiduoda.
228	Užkopk mane, Paskanink save, Palengvink mane.
229	Močia kaip rezginė, Vaikai kaip kankolai.
230	Viršuj medžio duona rūgsta.
231	Apskritas kamuoliukas, Raudonas šoneliukas.

- 232 Nusiųst nusiunčiau, parnešt
parnešė, o pats neparėjo.
- 233 Leidžiau palį
Pas kurpalį.
Nei man palio,
Nei kurpalio.
- 234 Motina ryzgutė,
Vaikai šturliukai.
- 235 Sykį už stogą didesnis,
Sykį už pelę mažesnis,
Žalias kaip žolė,
Saldus kaip medus.
- 236 Juoda makštelė,
Vyno lašelis,
Kaulo širdelė.
- 237 Visas mėsos, tik pilviukas kaulo.
- 238 Raudonas ponaitis,
Pilve akmenaitis.

	Žalia žolė, bet ne žolė
239	Aukštas kalpokas,
	Vyno smokas,
	Akmens širdis.
240	Aukso pilviukas,
	Kaulo Mykoliukas.
241	Viršuj medžio ugnis dega.
242	Mažučiukas puodeliukas,
	Gardus viraliukas.
243	Striukas bukas vokietukas,
	Kaulo kailiniukai.
244	Dvi geldelės,
	Dvi pliauskelės,
	Dvi valgomos,
	Dvi žemėn metamos.
245	Iš kaulelio brakšt,
	Į skilandį šmakšt.
246	Maža maža kamarėlė, aukštai pa-
	kabinta, diktai užrakinta.

247 **Žaliose supynėse balti broliai supas.**

248 **Maža moteriškėlė**

Su aukso kepurėle.

249 **Maža mergelė, kasos garbiniuotos.**

250 **Rašytinis, karpytinis, šimtalapis,
vienastiebis.**

251 **Stovi žalnierius**

Su raudonu kalnierium.

252 **Užminsiu mįslę keturgyslę — viršuj
saulė teka.**

253 **Kol maža buvau, žole žėliau,**

Kai užaugau, marčia tapau.

254 **Du lekia,**

Du stovi,

Du ant vietos linguoja.

255 **Ninių mergos,**

Sirų kasos,

Vandeny galvos.

Žalia žolė, bet ne žolė

256

Marių mergelė,

Šilkų kaselė,

Vokiškai klega.

257

Marių panos,

Šilkų kasos,

Pančiakos vandeny mirksta.

258

Žiba kaip šilkas,

Kanda kaip vilkas.

259

Kas yra be žiedo?

260

Berankis, bekojis —

Medin įsivyniojęs.

261

Kielė lapielė

Lipo dangun

Lizdelio sukti.

262

Vytė vatė

Voveratė

Lip į medį

Kiaušių dėti.

- 263 Siūrina, pūrina,
Lipa aukštai dėti,
Vaikelių perėti.
- 264 Nudurts atgyja,
Nenudurts neatgyja.
- 265 Skara skarinėjo,
Tvoroms lipinėjo.
- 266 Makavykas netoli baravyko. Žie-
mą žaliuoja, o vasarą neturi žiedo.
- 267 Višta medy pešta,
Namo nešta,
Kampan įkišta.
- 268 Miške gimęs,
Miške augęs,
Miško medžio nematęs.
- 269 Su medžiu lygus,
Niekad saulės nemato.
- 270 Kokių girioj medžių daugiausia?

Žalia žolė, bet ne žolė

271 Į girią jojęs, ką pirma kerti?

272 Kada gyvas buvau, gyvus penėjau,

Kada numiręs buvau gyvus nešiojau,

Gyvi apačiomis vaikščiojo.

273 Dvi geldaitės,

Dvi paltaitės,

Ant viršaus kepuraitė užmauta.

274 Nueisiu į mišką, nusikirsiu medį be

piūklo, be peilio. Padirbsiu katilui

dugną, ylai kotą, dvi geldikes, dvi

lašinių paltikes.

275 Ožkutė tytyrnagė tokia žiemą,

tokia vasarą.

276 Koks medis be lapų žaliuoja?

277 Kai augau, balau, žalią kepurę ne-

šiojau. Kai užaugau, į šimtą dalių

suskilau, o kai sušilau, auksu pavir-

tau ir iš aukso miltais pasidariau.

Žalia žolė, bet ne žolė

- 278 **Nežydi, bet vaisių veda.**
- 279 **Koks medis žiemą vaisių veda?**
- 280 **Vasarą kailiniuose,**
Žiemą širmuliuose.
- 281 **Žiemą nusirengia, o vasarą apsirengia.**
- 282 **Mergą išveda,**
Krėslą palieka.
- 283 **Ant kojytės kepurytė.**
- 284 **Stovi kazokas pagiry**
ant vienos kojos.
- 285 **Nedaug gyveno,**
Greitai paseno,
Po mirties vietoj grabo
Ant siūlo kabo.
- 286 **Stovi ponas su raudona kepure. Kas**
tik eina, tai prisilenkia prie jo.
- 287 **Kas samanotas gimsta?**
- 288 **Kas žiemą žaliuoja, o vasarą ruduoja?**

Mėšos stirta, geležim paspirta

289

Keturi tatatuoja,

Penktas kelią šluoja.

290

Keturi darbininkai dirba,

Vienas šluoja.

291

Keturi trept trept,

Mėšos stirta, geležim paspirta

**Daugiau kaip du šimtai šliukšt
ir šliukšt.**

292

Du bėga,

Du veja,

Du žiūri,

Du klauso,

Šeši šimtai paskui švilpia.

293

Mėšos stirta

Geležim paspirta.

294

Keturių brolių užpakaly barzdytės.

295

Pilnas kelias torielkėlių.

296

Mėšų puode geležis verda.

297

Kai tik vienas pajudėjo,

Tuoj keturi pariedėjo.

298

Suolas pavargsta,

Sėdėtojas — ne.

299

Vienas turi šešias kojas,

o eina ant keturių.

	Mėšos stirta, geležim paspirta
300	Aštuonios kojos, trys galvos, o vie- na uodega.
301	Atlinguoja kibilda, Ant tos kibildos kubulda, Ant tos kubuldos visa valdžia.
302	Pilkas — ne vilkas, Ilgaausis — ne kiškis, Su kanopom — ne arklys.
303	Du riukst, Du niukst, Du bėga, Du genas, Vienas eina: Šmikšt pataukšt, Šmikšt pataukšt.
304	Du Stasiukai, Du klaustukai, Keturi Adomėliai.

305 **Viena pušine dvi krosnis išvalo.**

306 **Keturi kurpaliai po klėčia.**

307 **Keturi broliai**

Vieną dūdą pučia.

308 **Keturios sesutės vienon duobelėn**

ašaras lieja.

309 **Kada gyva — ėda žolę,**

Kada numiršta — ėda mėsą.

310 **Buvo gyvas — pats vaikščiojo,**

miręs kitus nešioja.

311 **Gyvas būdamas, virves laikiau, nu-**

miręs šunis šaukiau.

312 **Kai mažas buvau,**

Keturiom dūdelėm dūdavau,

Kai jaunas buvau,

Kalnus verčiau,

Kai pasenau,

Jaunime šokau.

Mėšos stirta, geležim paspirta

- 313 **Kai buvau mažas, per ragelį gėriau,
O kai suaugau, vestuves iškėliau.**
- 314 **Dėl ko jautis priėdęs atsigula?**
- 315 **Po žemę vaikšto —
Dangaus nemato;
Nieko neskauda —
Vis dejuoja.**
- 316 **Bajorai geria,
Bačka dejuoja.**
- 317 **Totoriai valgo,
Botagai mirga.**
- 318 **Lašai pilį pargriovė.**
- 319 **Sala bėga —
Bala kruta.**
- 320 **Žemė sukrutėjo —
Visa pieva sudrebėjo.**
- 321 **Vėjas pūstelėjo —
Visa bala liumptelėjo.**

322 **Kailiniai po pievas laksto.**

323 **— Kur tu eini, veltena?**

— Kas tau darbo, skutena!

324 **Ant mėšų kalno**

geležiniais jaučiais aria.

325 **Šarka šiene krykščia.**

326 **Matė kertant,**

Nematė griūvant.

327 **Kas su barzda gimė?**

328 **Ką ožys daro, kai jam sukanka dvy-
lika metų?**

329 **Šarangė varangė**

Po suolu susirangė.

330 **Ant keturių kuolelių**

Putrų maišelis.

331 **Keturi broliai patalą taiso, o vie-
nas atsigula.**

332 **Dėl ko šuo uodegą judina?**

Mėšos stirta, geležim paspirta

333 **Loja kaip šuo,**

Bėga kaip šuo,

Tik ne šuo.

334 **Ir su ūsais, ir su uodega, ir plaukuo-**

tas kaip katė, bet ne katė.

335 **Tupi tupikas,**

Karo karikas.

Prašo dievo tupikas,

Kad nupultų karikas.

336 **Raudonas kypso, pūkuotas vypso.**

337 **Juodas juodvarnėlis po žemėmis**

vaikšto.

338 **Kunigaikštis keliaudamas kalnus ir**

kaukaras stato.

339 **Koks artojas žemę aria be plūgo ir**

be arklio?

340 **Dėl ko lapė, bėgdama nuo šunų,**

atsižiūri?

- 341 **Karvė subliovė,
Tvorą sugriovė,
Raudona rožė pražydo.**
- 342 **Kypštakojis pagiry,
Atbulainis vandeny.**
- 343 **Po kokiu medžiu kiškis lyjant
slepiasi?**
- 344 **Iki kolei kiškis į mišką bėga?**
- 345 **Kokio šunies labiau bijo zuikis?**
- 346 **Kumeliukas pagiryje žvengia,
namo neina.**
- 347 **Atėjo kudubudu,
Paėmė kidibidį,
Duokit kamandikį,
Vysiu kudubudu,
Atimsiu kidibidį.**
- 348 **Ėjo mucikas, susitiko puciką:
— Ar nerégėjai šniputės?**

	Mėšos stirta, geležim paspirta
349	— Sveika, knerpe!
	— Sveiks, drieliau!
	— Kur gul ūdra?
	— Namu gale.
	— O girdelius?
	— Po klėčia.
350	Sterva, lerva, kelkis: ateina šidivi-
	dis, dygulu nešinas, bėreliu vedinas.
351	Šviesi gryčia be langų, be durų.
352	Apskrita bačkelė be jokio lankelio.
353	Kunigo marškiniai be siūlės.
354	Mažoj bačkelėj dvejopas alus.
355	Atsirita bertainis be šulų, be lankų, o dvejopas alus viduj.
356	Pramušiau ledą —
	Radau sidabrą,
	Pramušiau sidabrą —
	Radau auksą.

Mėsos stirta, geležim paspirta

357

Du kartu gimsta,

Vieną kartą miršta.

358

Be rankų, be kirvio namus

pastato.

359

Šiaudų dirva,

Akmenais sėta, —

Gyvi dygsta.

360

Ylasnukė ir menturkojė šimtą rūbų

turi.

361

Eina ponia per dvarą

su šimtu suknelių.

Papūtė vėjelis — grynas kūnelis.

362

Du kartu užgimęs, o atbulas akėja.

363

Ateina ubagas ant dviejų kriukių, su

mėsos burna, su kaulo barzda.

364

Kaulo burna,

Mėsos barzda,

Du kartus gimsta,

Vieną kartą miršta

Ir velnio nebijo.

365 **Aš pažįstu tokį poną,**

Kuris turi tūkstantį žiponų.

366 **Nei žemdirbys, nei kalvis, nei daili-
dė, o pirmas sodžiuje darbininkas.**

367 **Gaspadorius gieda be knygos.**

368 **Dėl ko gaidys užsimerkęs gieda?**

369 **Balta šūlelė,**

Raudonas capelis.

370 **Sulopinėtas, sukarpinėtas, įmes-
tas į vandenį, neskęsta.**

371 **Lops ant lopo, kurps ant kurpo —
ant marios neskęsta.**

372 **Balta panytė,**

Raudona galvytė.

373 **Ant lentukių vaikščioja,**

Ragu žolę ėda.

Mėšos stirta, geležim paspirta

374 **Kai jauna buvau, ant vandens su-
paus, o kai numiriau, po galva pa-
lindau.**

375 **Pavasariį geltonas,
Rudenį baltas.**

376 **Dėl ko žąsis plaukia?**

377 **Kada žąsis stovi ant vienos kojos?**

378 **Balta neskalbta.**

379 **Vidury bliūdo**

Putą plūdo.

380 **Laibakojis, raudonkojis po pelkes
klampoja.**

381 **Kibyklų kojos,**

Kurbuntų kaulai,

Ant aukšto kalno vaikus veda .

382 **Šakė dvinagė:**

Vokiški rūbai,

Adverniškai šneka.

383

Juoda žmonelė

Molinėj būdelėj

Kukoriškai gieda.

384

**Čyrukas vyrukas, ore pasikabinęs,
verkia.**

385

Marga marginaitė šile pakabinta.

386

Juodas nedažytas,

Margas nerašytas.

387

Piaulų žemė,

Kaulo žagrė,

Trijų dažų artojas.

388

Už žemę juodesnis,

Už sniegą baltesnis,

Už slenkstį mažesnis,

Už stogą aukštesnis.

389

Strova šeimyną suėdė.

390

Turi sparnus, bet nelekia,

Neturi kojų, bet nepavysi.

Mėsos stirta, geležim paspirta

391 Šen blikst, ten blikst, visa'piniguota.

392 Marga karvė dangų laižo.

393 Žuvis, žolė — vienu vardu.

394 Po ledu žirklys.

395 Eina pirtin juodas,

Išeina raudonas.

396 Gyvas — lavonas,

Numiręs — raudonas.

397 Kas numiręs parausta?

398 Kiverzė keverzė

Per dvarą joja, —

Nė šuo neloja.

399 Iš kelmo šipavo

Ir koją užgavo.

400 Šaly kelio baisuoklė,

Medy isuoklė,

Keliu bėga trinkutis.

401 Raudonas ponaitis po žeme lenda.

402

Ateina ponaitis

Raudona sermėgaite.

— Nuginkit vištas,

Šunų nebijau.

403

Kas su savim namą nešioja?

404

Mažas vyriukas,

Jo aštrus kirviukas.

405

Maža maža karvelė,

Gardus saldus pienelis.

406

Būtų paukštis, bet plaukuotas.

Būtų žvėris, bet sparnuotas.

407

Maža kulipkėlė žmonėms valgyt

neša.

408

Namie palikau,

Ant kelio sutikau,

O tik savo nepažinau.

409

Sėdi panaitė tamsioj seklyčioj,

Audžia be staklių ir be nyčių.

Mėsos stirta, geležim paspirta

410

Ruda kiaulelė,

Rudesni paršeliai,

O trijų lentų staldelyje.

411

Gražios panytės, —

Sušukuotos galvytės,

Tamsioj kamarytėj

Mezga gražias kurbatkytes.

412

Krijų krijeliai,

Pikti šuneliai.

Nei jiems duonos paduoti,

Nei atsiginti.

413

Pro mažą plyšelį kermošius groja.

414

Kas užia be vėjo?

415

Plumpė šašė

Gromatą rašė.

Nunešė karaliui:

Karalius taip neparašė,

Kaip plumpė šašė.

416 **Neaustas, neverptas pasidaro**

šešianytis.

417 **Miela mergele, lipk man ant galvos:**

tau bus saldu, man bus lengva.

418 **Kokių pelų javai**

Brangiausi?

419 **Gale lauko katilėlis verda.**

420 **Žalia žolelė,**

Žalias jautelis

Ant žalio stalo

Žalius pietus valgo.

421 **Daug muzikantų pievoje groja.**

422 **Aštuonkojis ponas tinklais paukščius**

gaudo.

423 **Verpia be ratelio,**

Audžia be staklių.

424 **Iš kampo į kampą**

Kuprys tiltus tampo.

Mėšos stirta, geležim paspirta

425 **Kabo tinklelis —**

Ne rankų darbelis.

426 **Aš užminsiu mįslį, mįslių brolių šiaudakojį. Bet mįslio nieks neatmįs.**

427 **Atėjo barbočius pas spingočių ir sako:
— Einam karčiamėlėn midaus gert.**

Spingočius sako:

— Aš bijau vingočiaus.

Barbočius sako:

**— Neisim pro vingočių. Eisim pro
matę, pro girdę ir pro krungo vartus.**

428 **Raudoni ponai,**

Pailgi dvarai.

429 **Juodas kaip anglis, bet ne anglis,**

Knisa kaip kiaulė, bet ne kiaulė,

**Lekia kaip paukštis, bet ne
paukštis.**

430 **Kas vaikšto aukštyn kojomis?**

Mėšos stirta, geležim paspirta

431 **Juoda kumelaitė: nei pagaut, nei
pažabot.**

432 **Senelis kaip pipiriukas, o žingsnis
kaip arklio.**

433 **Mažas gyvulėlis didelį kubilą paju-
dina.**

Mišlių tėvas klane guli

434

nksti rytą vaikščio-

jo ant keturių, dieną — ant dviejų,

vakare — ant trijų.

435

— Kur eini, išilgini?

— Kas tau rūpi, skersini!

436 **Ką visi žmonės šioje valandoje veikia?**

437 **Kada žmogus ant vienos kojos stovi?**

438 **Kas pasauly turi didžiausią kepurę?**

439 **Kas pasauly greičiausias?**

440 **Kada mergina panaši į vandenį?**

441 **Asilui žvengiant, visi girdi, vienam
gaila.**

442 **Išeina ant šešių,**

Pareina ant trijų.

443 **Atbėga bėgūnas,**

Ant bėgūno kapkasas,

Ant kapkaso lipikas,

Ant lipiko juoda varna,

Už juodos varnos žolynėliai žaliuoja.

444 **Krova krovėjo,**

Liepa žydėjo,

Čypu vynu vanagėlis,

Ant šakos tupėdams.

Mišlių tėvas klane guli

445 **Dvi seselės per kalnelį nesusieina.**

446 **Dvi žvaigždeli kur panori,
ten nueina.**

447 **Dvi pupi miškus ir laukus apsėja.**

448 **Du kamuoliuku**

Į dangų įmesiu.

449 **Dešimts tūkstančių apkabina ir ne-
suspaudžia.**

450 **Trumpos vadelės toli pasiekia.**

451 **Už žaibą greitesnis,**

Už žvaigždę mažesnis,

Visus laukus apžioja

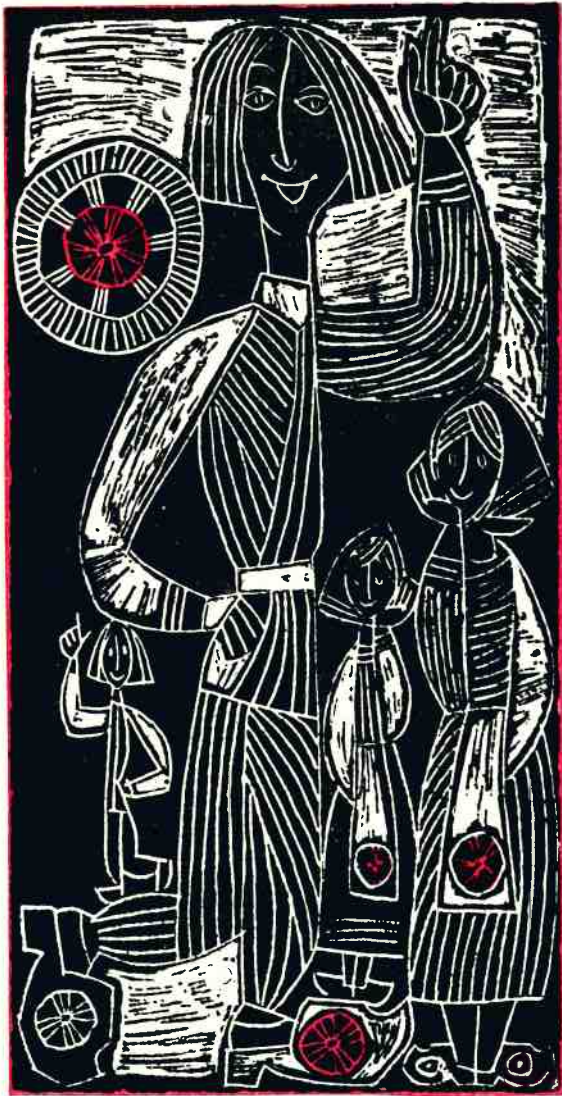
Ir dangų apjoja.

452 **Koksai vanduo yra be dulkės?**

453 **Vienas broliukas tarp dviejų sesyčių
gyvena.**

454 **Du ratu pagiry stovi.**

455 **Du kiškeliu pagiry.**

456

Vartai stovi,

Už vartų — balti šunys,

Už šunų sėdi sargas.

Kas įpuls, tas pražus.

457

Mėsiniam puode mėsa verda.

458

**Daili daili kamarėlė, pilna kultuvė-
lių, ir po slenksčiu raudons šunelis
loja.**

459

Raudoni dvarai,

Balti ponai.

460

Pilna troba baltų žmonių.

461

Pilnas stalčius baltų šaukštelių.

462

Maža trobelė pilna kultuvėlių.

463

Pilna laktelė

Baltų vištelių.

464

**Ant raudonos laktelės balti gaidžiu-
kai piaunas.**

465

Užu balto beržyno vilkas tabalą šoka.

	Mįslių tėvas klane guli
466	Trisdešimt du kulia, Mikalojus varto.
467	Mįslių tėvas klane guli.
468	Raudona lentelė papeliušky vartos.
469	Baloj lentelė nesupūva.
470	Raudonas šunelis tvarte loja.
471	Raudonas gaidys gieda po slenksčiu.
472	Raudona vištelė patvoriais bėgioja.
473	Dviem vartams atsivėrus, arklys žvengia.
474	Lojęs lojęs šunelis šmukšt po slenksčiu.
475	Viens pirty maudos, Du už durų baldos.
476	Skylė ne gražtu gręžiama, ne kumš- čiu užkišama.
477	Muša, muša, o nieko neužmuša.
478	Penki kazokai su geležiniais'pakau- šiais.

479 **Dešimt dirba, o ką uždirba, trisde-**
dešimt du suvalgo.

480 **Pro vargonus, pro žiūronus penki**
vilkai kiaulę neša.

481 **Mėsos darželis,**
O misingio tvorelė.

482 **Du kilnoja,**
Su dešimčia tolyn joja.

483 **Saldus gardus —**
bliūde nepanešamas.

484 **Kas saldesnis už medų?**

Dvi kiaulaitės, keturios uodegaitės

485

Kiek dygsnių reikia

gataviems marškiniams?

486

Vienas vilkas penkias avis neša.

487

Dešimt vyrų traukia liną per klo-
jimą.

Dvi kiaulaitės, keturios uodegaitės

488 **Penki tvartai, vienos durys.**

489 **Mažas mažas avinėlis, penkios
kojos.**

490 **Dieną nešioja kaulus, naktį žiopso.**

491 **Juodas šuo keliu bėga — pilni
nasrai mėsos.**

492 **Dvi kiaulaitės,
Keturios uodegaitės.**

493 **Nupintas liepinis krūmas, dieną
uždarytas, naktį atidarytas.**

494 **Dieną kaulus nešioja,
Nakčia po suolu nakvoja.**

495 **Kai jaunas buvau, tai su ponais
derėjau, kai pasenau — nei šuva
kaulų neėda.**

496 **Ant kelio du juodvarniai kapojas.**

497 **Du juodžiai keliu kūbrina.**

498 **Turi kojas, bet ant galvos vaikščioja.**

Dvi kiaulaitės, keturios uodegaitės

499 **Juodas puodas pilnas mėsos, bet ne
visada.**

500 **Papiauna jautį —**

Randa avi,

Papiauna avi —

Randa žmogų.

501 **Ugnyje užgimęs, ant galvos vaikš-
čioja.**

502 **Kieno galva vis dyla?**

503 **Kaip reikia vaikščioti, kad batai
neplyštų?**

504 **Dieną — trapu trapu,**

Naktį — karu karu.

505 **Kas turi — du turi, o kas neturi,
tas neturi nė vieno.**

506 **Dieną lankas, naktį žaltys.**

507 **Dieną kaip lankas,**

Naktį kaip žaltys.

Tas bus mano vyras,

Kuris mane įmins.

508 **Eik, sesele, vienu keliu, aš eisiu**

kitu — susitiksime už kalno.

509 **Pats nemato, o kitiems rodo.**

510 **Be akių, be rankų — neregį veda.**

511 **Neregys neregį veda.**

512 **Be rankų, be kojų, —**

marškinių prašo.

513 **Eina jautis**

Į upę plautis,

O pilvą namieje palieka.

514 **Ko nepermeti per stogą?**

515 **Kas sunkesnis: ar svaras plunksnų,**

ar svaras švino?

516 **Giedroje — kertėj stovi, po lietu**

vaikščioja.

517 **Raitas joja, už ausų kojas pasidėjęs.**

Dvi kiaulaitės keturios uodegaitės

518 **Aplink gryčią kiaulių takas.**

519 **Geltonas žaltys**

ant kaklo apsivyniojęs.

520 **Šulinys be dugno.**

521 **Aš ne gėlelė, bet iš gėlelių,**

Aš ne lapelis, bet iš lapelių.

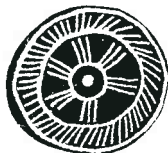
522 **Karališkam mieste kapoja,**

O į mumis skiedrelės lakioja.

523 **Apskritas, mažutis, visiems reika-**

lingas.

524 **Juodas žebrokas visą srietą dengia.**

Dundulis kalnas, geležinis arklas

525

Dundulis kalnas,

Geležinis arklas.

526

Peiliais piausto,

O kraujo nei lašo.

527

Muša mane pagaliais, degina

Dundulis kalnas, geležinis arklas

mane ugnimi, piausto peiliais

ir visi mane myli.

528 **Esu balta, visai nekalta, o šeimi-
ninkė mane kumščiuoja.**

529 **Pilnas gurbas aviniokų, visi be
uodegų.**

530 **Kilo kilo —**

Sėdynė prisvilo.

531 **Vandeny gimė,**

Vandeny augo,

Su motina pasimatė ir numirė.

532 **Auga be šaknies,**

Žydi be žiedo,

Tarnauja visam svetui.

533 **Užu marių marti,**

Lietuvos jaunikis.

534 **Baltas skystimėlis —**

Gardus valgymėlis.

Dundulis kalnas, geležinis arklas

535 **Su marškiniiais gimė — nuogas
vaikščioja.**

536 **Linienoj teliukas.**

537 **Negyvas rėkia.**

538 **Už žirni mažesnis,**

Už velnią piktesnis.

539 **Senas senutėlis,**

Surūkusiais skrebutėliais.

Kur pridedi,

Ten pritinka.

540 **Ne žmogaus padarytas —**

Gardumas neapsakytas.

541 **Ant geltono vandens baltos gulbės
plaukia.**

Žiemą brolis, vasarą molis

542

ėdi senelė su

akmeninėm kojom,

Su medžio liemeniu,

Su šiaudų kepeliusu,

Su stiklo akim.

Žiemą brolis, vasarą molis

543 **Stovi senis be kojų, šiaudine kepure,**

pypkę rūko.

544 **Meška negyva —**

Viduriuose kruta.

545 **Keturi meitėliai vieną maršką tampo.**

546 **Višta pūsta,**

Sparnai dziūsta,

Vidury viščiukai tarpsta.

547 **Tups ant tupo,**

Tups ant tupo,

Ant to tupo šiaudinis.

548 **Pykšt paukšt pilių kalnas,**

Pilių kalne ožių ragas,

Ožių rage saulė teka.

549 **Kokie žirgyčiai ir neėdę spraunūs?**

550 **Pilna šliampa vėgėlių.**

551 **Tėvas surukėlis,**

Močia sudubėlė,

Brolis razbaininkas,

Sesuo pašliužėlė.

552 **Aš pats ponas kapitonas,**

Mano sūnus razbaininkas,

O duktė lakštingala.

553 **Augęs miške,**

Gimęs miške,

Išėjo ant lauko — sukasi.

554 **Keturi balandžiai**

Po orą sklando.

555 **Keturi broliai nesiekia nei žemės,**

nei dangaus.

556 **Šilo žirgas balines samanas ėda.**

557 **Ne tiek ponaičių,**

Kiek patalaičių.

558 **Avinas ant avino,**

Tarp avinų taukai.

559 **Silkė ant silkės, vidury taukai.**

Žiemą brolis, vasarą molis

560 **Kas pasidaro nedaromas?**

561 **Meškos nagai surakinti.**

562 **Meškos nagos duonos prašo.**

563 **Galvą skauda,**

Dūšia alpsta,

Duris matau —

Ir negaliu išeiti.

564 **Ožys tvarte,**

Ragai lauke.

565 **Senis pirty,**

Barzda lauke.

566 **Mįslė mįslėlė:**

Per pilvą gyslėlė.

Kai gysla truks, —

Pilvas įdubs.

567 **Kad ne kybės,**

Kad ne kabės,

Būt dangus sugriuęs.

Žiemą brolis, vasarą molis

568 **Trys bobos užlaiko dangų, kad
nenukristų.**

569 **Trys bobos aklos
Viduryje peklos.**

570 **Trys ponaičiai pirkioj,
o jų kojos lauke.**

571 **Griūčiau, eičiau pro duris,
Kad velnio dantys nelaikytų.**

572 **Kad tų kibždų pakabždų nebūtų,
tai dangus būtų seniai pargriuvęs.**

573 **Reti kaulai, stori lašiniai.**

574 **Kiaulė su šimtu spenių.**

575 **Šonas šyla,**

Šonas šąla,

Galva dziūsta,

Kojos pūsta.

576 **Stovi ant vištos kojos, o kai gula,
jaučio vietą užgula.**

577 **Dvi panelės sėdi, trečia bėginėja.**

578 **Dvi sesytės neteka,**

Trečia pieva neželia.

579 **Maža moterėlė dieną naktį**

sveikinama.

580 **Stovi pana prie durų. Kas eina,**

tas ją sveikina.

581 **Maža kumelėlė dieną naktį jojama.**

582 **Seni jauni, didi maži vienu**

arkliu jodinėja.

583 **Visi joja, niekas nepašeria.**

584 **Miške gimęs, miške augęs,**

parein namo painiotis.

585 **Apžėlęs senis. Visi per jį lipa.**

586 **Žemas žemaitukas, mažas mažai-**

tukas visiems į tarpkojį žiūri.

587 **Nušašėlis nuparkėlis į visų**

kiškas žiūri.

Žiemą brolis, vasarą molis

588 **Kiaulė gul, o lašiniai laksto.**

589 **Šen brūkšt, ten brūkšt —
vis ant vietos.**

590 **Visą naktį džiūsta,
Rytą šalin rūksta.**

591 **Sudžiūvėlis sukepėlis,
Nei pats valgo,
Nei kitam duoda.**

592 **Neloja, nekanda, o į namus
neleidžia.**

593 **Kabo senelė. Diedukas jai burną
krapšto.**

594 **Geležinėj balelėj
Nuklimpo kumelė.**

595 **Kas pirmiausia eina į mokyklą?**

596 **Kokia barzda neauga?**

597 **Žiba dieną,
Žiba naktį.**

598 Žiba žėri — neprisiekia nei dan-
gaus, nei žemės.

599 Pats nemato, o kitiems rodo.

600 Dieną ir naktį išplėtęs akis.

601 Balta višta

Tvoron įkišta.

602 Ant sienų margos katės laipioja.

603 Apie stubą ežerėliai.

604 Bėgęs bėgęs — taukšt!

605 Šunys už lango čypia,

bet ne visuomet.

606 Margi marginėliai ant sienos

pakabinti.

607 Žiemą brolis,

Vasarą molis.

608 Meška su kišene.

609 Tupi kampe trupinys —

Neišveža nė arklys.

Žiemą brolis, vasarą molis

610 **Popilių kalne panos šokinėja.**

611 **Tėvas tutis,**

Sūnus patributis,

Duktė pačiokšt.

612 **Tėvas stuplys,**

Motina parklamba,

Vaikai kukuliukai.

613 **Motina drūkta, duktė raudona, sū-**
nus drąsuolis į debesis pasikėlė.

614 **Žala karvė dangų laižo.**

615 **Vilko gerklė lepšiu užlopyta.**

616 **Senas senelis sėdi ant stogo ir pyp-**
kę rūko.

617 **Sena vyrena**

Ant stogo pypkę kūrena.

618 **Treigys kumelys**

Į dangų kvėpuoja.

619 **Pro rankovę kunigas vyną geria.**

620

Mito mito aksomito,

Pilna skrynia aksomito.

621

Trys bernužiai vieną kepurę dėvi.

622

Stovi, ugnį apžergęs.

623

Du broliukai viena juosta susijuosę.

624

Vasarą apsidengęs, žiemą grynas.

625

Miške gimęs, miške augęs,

parein namo kloniotis.

626

Namams kloniojas, o laukams

uodegą rodo.

627

Aukštas ponaitis žemai galvą lenkia.

628

Antis ant marių, uodega ant krašto.

629

Meškos snukis taukuotas.

630

Aukšta merga, po nosies burbulas.

631

Tupi tupikas,

Kari karikas.

— Kad tu čia netupėtum,

Tai aš čia nekarėčiau.

Žiemą brolis, vasarą molis

632 **Viena akis aukštyn žiūri...**

633 **Užminsiu mįslę,**

Per pilvą gyslę,

Tam pilve jomarkas.

634 **Gražus jautukas,**

Medinės kojos,

Vabalai pilvą ėda.

635 **Galva nukirsta, širdis išimta —**

šimtą metų gyvena.

636 **Pilna stonė klepkų.**

637 **Pilvas šikšninis, dugnas medinis,**

skrybėlė apatinė įdėta geležinė:

„Už ta ta!“

638

Keturi brolaičiai

po viena kepure.

639

Keturkojis nevaikščiodamas daug
žmonių maitina.

640

Skivyto kojos, kamanto liemuos,

Vidur dvaro meška karo

Ant kamanto liemens linų laiškas,

Ant linų laiško rugių želmuo.

641 **Ažuols,**

Ant to ažuolo beržas,

Ant to beržo molis,

Ant to molio paršas,

Ant to paršo varnos sulėkusios

belesančios.

642 **Pastačiau statinį,**

Paritau ritinį,

Pabėriau birukus,

Pašaukiau kuosiukus,

Kad surinktų birukus.

643 **Tiltas,**

Ant tilto ežeras,

Po tą ežerą ančiukai nardo.

644 **Du kurtai sudurta.**

645 **Du lydžiai, sudūrę galvas, guli.**

Vidur dvaro meška karo

646 **Naktį turi dūšią, dieną neturi.**

647 **Turi kojas, bet nevaikščioja,
turi plunksnas, bet neskreido, turi
šiaudų, bet neėda, turi dūšią,
bet ne visuomet.**

648 **Juodtakis,**

Ant juodtakio medtakis,

Ant medtakio šnabždakis,

Ant šnabždakio baltakis,

Ant baltakio tysoks.

649 **Tasytė, šnibždytė, mėsytė.**

650 **Viens laukia dienos, kits laukia
nakties, o trečias sako: man
vis tas pat.**

651 **Menu menu mišlę keturgyslę;
ant galo burbuliukas.**

652 **Vidur dvaro**

Meška karo.

- 653 **Kirkilų dvaras pakilai stovi.**
- 654 **Tįsta tįsutis,
Girgžda girgždutis,
Ant galo kukulis.**
- 655 **Keturios pušys
Liemenimis mušės,
Vidury asiliukas žvengia.**
- 656 **Tarp keturių eglaičių
žvingiliukas žvengia.**
- 657 **Keturis keturnytėlis,
Penktas supuolėlis,
Šeštas gyvulėlis.**
- 658 **Kas tą daro, tam to nereikia,
Kas tą perka, to nenori,
Kam to reikia, apie tai nežino.**

Lino linojėlis, bičių sijonėlis

659

isas miškas lygus, o dvi

pušys aukštesnės.

660

Lazdynas. Lazdyno viduryje eglė,

eglės viduryje trys vainą kelia dėl

mūsų gero.

661 Lazdų krūme ažuolas, tam ažuole
ežeras, tam ežere raudonos antu-
kės nardo.

662 Raudoni gaigalai po prūdą plauko.

663 Lazdų krūmas, tam lazdų krūme
ežeras, tam ežere dvi sesutės mau-
dos ir turi po penkis bernus.

664 Kas laiko kubilą?

665 Juodas velnias ant aukso krasios sėdi.

666 Juoda višta ant raudonų kiaušinių
sėdi.

667 Dudė dudena po variniu tiltu.

668 Juodas jautis už ausų pakartas.

669 Juodis juodis; juodžio uodega
taukuota.

670 Kad jaunas buvau, aukso krėsle
sėdėjau, kai pasenau — nei šuva
kaulų neėda.

Lino linojėlis, bičių sijonėlis

671

Gimiau — sukausi,

Augau — verčiausi,

Jaunas maudžiausi ir kaitinausi,

Senas pelenavausi,

Numiriau — išmetė į lauką,

Mano kūną nei žvėris ėda,

nei paukštis lesa.

672

Juodas čigonas ant raudono arklio.

673

Juoda poniutė raudonoj karietoj

važiuoja.

674

Raudonas liežuvis juodą velnią laižo.

675

Ne jautis, o su ragais, žviegimo daug,

o šerių nė vieno.

676

Vieną oželį turiu ir tą koše šeriu.

677

Vidury marių ugnis kūrenas.

678

Į dangų skylelė,

Į žemę skylelė,

Per vidurį vanduo ir ugnelė.

- 679 **Blusa šoko avino guolin.**
- 680 **Per marias lieptelis.**
- 681 **Katino uodega per ežerą pertiesta.**
- 682 **Du broliai pakarti**
Eina vandenio atsigerti.
- 683 **Vienas lankas dvejas marias laiko.**
- 684 **Šen tūpt, ten tūpt — vis apskritos**
pėdelės.
- 685 **Trys stovėjo,**
Tik vienas nuėjo.
- 686 **Visas medžias lygus, tik viena šaka**
išsidavus.
- 687 **Juoda višta**
Po sparų pakišta.
- 688 **Geležinis tvartas,**
Kvietiniais dengtas.
- 689 **Geležinis grendimaitis,**
Grikinis klojimaitis.

Lino linojėlis, bičių sijonėlis

690 **Maža maža moteriškėlė, dieną
naktį bučiuojama.**

691 **Viduryje prūdo plauko žąsis.**

692 **Antis prūde — uodega krante.**

693 **Apie duobę šakaliai.**

694 **Balinėj balaitėj**

Nuklimpo kumelaitė.

Penki vilkai traukė,

Du sakalai laukė.

695 **Čerškučiai barškučiai eina į ežerą
vandenio gerti.**

696 **Miške gimęs, miške augęs, atėjęs
į namus, smaližiauja.**

697 **Miške gimęs, miške augęs, visiems
gerkles maišo.**

698 **Medinis vežioja,**

Kaulinis kapoja,

O šlapias Martynas dėlioja.

Lino linojėlis, bičių sijonėlis

- 699 **Kunigo lūpa taukuota.**
- 700 **Popo pilvas riebus.**
- 701 **Pusė geležies, pusė medžio,**
o medį ėda.
- 702 **Kad ir suplyšęs, kad ir pasenęs,**
o darbą paliepus atlieka.
- 703 **Žalia varna paputžandė paverč**
poną ir mužiką.
- 704 **Graži panelė —**
Žalia jupele,
Lanku susijuosus.
- 705 **Tup kertutėj atsitūpus su žaliu sijonu.**
- 706 **Višta surišta,**
Į kampą įkišta.
- 707 **Graži merga, pančiu susijuosusi,**
po aslą šokinėja.
- 708 **Juoda kalaitė visus kampus**
apšokinėja.

- 709 Šatojasi matojasi —
Kampe kavojasi.
- 710 Šen brūkšt, ten brūkšt —
šmakšt į kampa.
- 711 Meška senyn —
Nagai aštryn.
- 712 Miške gimęs, miške augęs, atėjęs
į kambarį, pasišvaisto ir vėl
kampe stovi.
- 713 Žala karvė žemę laižo.
- 714 Be akių, bet viską mato.
- 715 Pasakyk teisybę,
Kad turiu gražybę.
- 716 Ažuolinis, kerulinis,
šimtašakis, obelapis.
- 717 Ant medinės uolos juodi krūmai želia.
- 718 Ant bubino kalno su geležinėmis
akėčiomis akėja.

	Lino linojėlis, bičių sijonėlis
719	Pro regyklą,
	Pro girdyklą
	Penki vyrai
	Vieną jautį veda.
720	Sudėjo riekėm —
	Išėmė trupiniais.
721	Prieš kalną — zovada, o pakal-
	nėn — anei žingsnio.
722	Baltai valgo, juodai spiaudo.
723	Mažas bernelis, juoda galvelė.
724	Mažas kirminėlis
	Kibirkštėmis šaudo.
725	Gražus dailus ponaičiukas, kai
	užpyksta — pats pranyksta.
726	Raudonas gaidelis bėga per kartelę.
727	Pilnas namelis raudongalvėlių.
728	Koja nupiauta,
	Ant šatros užmauta.

- 729 Čigonka pagonka per auksą
vaikščioja.
- 730 Pilna kūtelė sartų arkliukų. Įeina
kumelė žabala — visus išvaro.
- 731 Mįslė mįslelė —
Per vidurį pilvo gyslelė.
- 732 Panelė plika, marškiniai antyj.
- 733 Po svieta nuogas vaikščioja, anty
marškinius nešiojasi.
- 734 Lino širdis,
Taukų drabužis.
- 735 Marškonė mergaitė,
Taukų sermėgaitė.
- 736 Vaško kumelaitė,
Linų uodegaitė.
- 737 Bitės liemuo,
Lino gelmuo,
Viršuj mėnuo teka.

Lino linojėlis, bičių sijonėlis

738

Pakulinis vaikas,

Taukų sermėgėlė,

Aukso kepurėlė.

739

Ateina Stasiukas —

Aksomo pilvukas,

Taukų marškinaičiai,

Aukso kepuraitė.

740

Lino linojėlis,

Bičių sijonėlis,

Aukso žiedu žydi.

741

Ant lino žiedo bitutė dūzgia.

742

Ažuolas sudega — nei anglių,

nei pelenų.

743

Stovi žmogus ant kalno.

Juo ilgiau stovi,

Juo trumpesnis tampa.

744

Briedis brenda —

Upė šala.

Lino linojėlis, bičių sijonėlis

745

Vidury dvaro

Vyža karo.

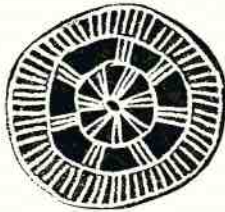
746

Stikliniam kalne ugnelė dega.

747

Stiklinė stubelė,

Graži žmonelė.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

748

Kai man prideda,

esmu mažesnis,

Kai atima — didesnis.

749

Miške gimęs, miške augęs, išėjo

ant lauko — į žemę lenda.

750 Stovi velnias ant kalno su auksini-
niais čebatais.

751 Nosia bado —
Aukšą veda.

752 Visus žmones maitina,
O pati alkana.

753 Boba ragana, jos kojos kaip šakės,
visą svieta jį peni, o pati nuoga.

754 Parlėkęs namo, visą žiemą miega.

755 Du žili meitėliai po žemėm žviegia.

756 Pats užsidirbęs, nevalgo.

757 Sidabrinis balandis
Po žeme sklando.

758 Du melsvi kurmiai žemę verčia.

759 Po žemėm balti gaidžiai gieda.

760 Po žemėm du paršiukai knisas.

761 Priešaky mėsa ir užpakaly mėsa,
vidury geležis bei medis.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

762

Du starai starino,

Du vanagai kabino,

Žalią mėsą dalino.

763

Du naru narina,

Du vanagu kabina,

O tas piršlys nabagas

Paskui sėlina.

764

Du duduriu,

Du skumburiu, —

Šešios akys,

Dvi uodegos.

765

Juodas vabals dirva rėplioja.

766

Neėda, tiktai geria,

Penkias vagas iš karto aria.

767

Kai pernai kunigs važinėjo,

Šie metai vėžes žymėjo.

768

Miške gimęs, miške augęs,

Išėjęs ant lauko kepersuojas.

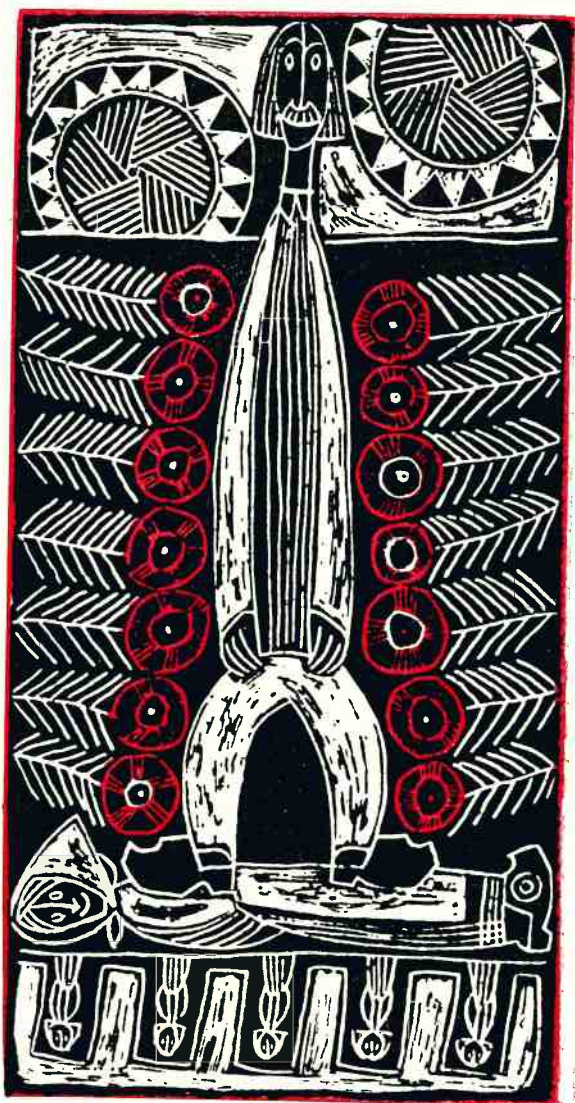
- 769 **Surazgytas sumazgytas,
Lauko gale pastatytas.**
- 770 **Keverza keverzojo,
Gale lauko atsistojo.**
- 771 **Dantyta boba pavasarį grumstus
žarsto.**
- 772 **Vėpla kerėpla
visus laukus apkeverzoja.**
- 773 **Suplyšus paklodė
Visus laukus išjodė.**
- 774 **Tuturst, keverst,
Namų neverst.**
- 775 **Kas nuo kalno nerieda?**
- 776 **Du vilkai veža, devynios varnos
kapinėja.**
- 777 **Šlinkstinis padarinis,
Dviuodegis, šešiaakis.**
- 778 **Mažas žirgelis visą svieta išlaižo.**

	Sidabrinis balandis po žeme sklando
779	Mažas kuprotukas visus laukus apkupruoja.
780	Mano giminaitis Kaip šuva susiraitęs.
781	Riestas riestukas Geležiniais dantukais Girelę paklojo, Visus medžius nuklojo.
782	Oi laidė vylaidė Žolę baidė, Parėjęs ant tvoros pasikorė.
783	Vilniaus paukštė Pabaliais šmaukštė.
784	Vaišviliškių paukštelė, Per mišką šmaukštelė.
785	Plieninis ungurys girią verčia.
786	Juoda lydeka nėrė — Visą girią pakėlė.

- 787 Žuvis begrobė
Visą girią išgriovė.
- 788 Kybė kabė
Visus laukus apskabė.
- 789 Žolės pavalgysiu —
Dantis atšipinsiu,
Smėlio palesiu —
Vėl išgaląsiu.
- 790 Gyvulius šerdamas,
Žmones penėdamas,
Ein per laukus žvangėdamas.
- 791 Kitus muša, o pats žviegia.
- 792 Žiba kaip žaltys,
Ėda kaip arklys.
- 793 Eina laukan — namo žiūri,
Eina namo — laukan žiūri.
- 794 Juoda lydekėlė
Po žalia gul perynėle.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

- 795 **Lauko gale žirgas žvengia.**
- 796 — **Kur tu eini, knysialinde?**
- **Kas tau darbo, skustaplike!**
- 797 **Lingė linkt,**
- Garnys garkt,**
- Retadantis sugaudo.**
- 798 **Tartila — sieksnis,**
- Tartilienė — mastas,**
- Tartiliukai — po sprindžiuką.**
- 799 **Šepetys repetys**
- Aukštą pilį pastatys.**
- 800 **Dvylika žirgų vienu pavadžiu veda.**
- 801 **Medinė ranka, geležiniai pirštai.**
- 802 **Du galai ir galas.**
- 803 **Ožkos akys šiene.**
- 804 **Kas trimis dantimis šieną valgo?**
- 805 **Iš vieno galo ąžuolinis, iš kito laz-**
- dinis, per vidurį šikšna.**

	Sidabrinis balandis po žeme sklando
806	Lekia žaselės,
	Ažuolinės galvelės.
	Lekia ir šneka:
	— Taku taku...
807	Trenkė perkūnas iš aukštai,
	Trūko dorė — pabiro vaikai.
808	Ryja ryja — nepriryja.
809	Šimtų šimtai broliukų viena juosta
	juosi.
810	Iš vilko nasrų šimtas kibirkščių byra.
811	Mažutis kumeliukas
	visą šieną suėdė.
812	Barzdoj pašinas.
813	Surazgytas sumazgytas ir ant sienos
	pakabytas.
814	Vytas, pintas, sumazgytas,
	Ant kartelės pakabintas,
	Didelį pulką valdo.

815 Medžio šunelis, lino uodegėlė.

816 Piemuo su uodega ant galvos.

817 Šimtas jaučių,

Du šimtai ragų,

Kaip čia stoti,

Sugodoti,

Kaip tie jaučiai suvaldyti?

818 Vitu vatu

Daržinėj ant ratų.

819 Lino liemuo,

Akmens širdis,

Medžio viršūnė.

820 Namai ūžia, šeiminkai tyli; atėjo

žmonės, suėmė šeiminkus, o

namai pro langus išlindo.

821 Ateina svečiai — išsigando namiš-

kiai, namai per langus išlindo.

822 Negyvas gyvą tįsia.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

823 **Koks venteris turi daugiau skylių:**

ar naujas, ar senas?

824 **Du stukučiai, du snukučiai**

Vienas matarlokas.

825 **Bėga meška marmindama,**

Baltus ūsus purtydama.

826 **Lekia meška niaurodama,**

Baltas pusnis pustydama.

827 **Du žili meitėliai putoja.**

828 **Du zuikiai piaunas —**

Balti kraujai bėga.

829 **Dili dili baroniuką — baltas krau-**

jas bėga.

830 **Du pikčiurnos burzgia — baltas**

ašaras lieja.

831 **Miške augo, miške lapojo, namo**

parėjęs — ant rankų typu tapu,

typu tapu.

- 832 Šimtaakis kauge krauna.
- 833 Daug skylių — nér per ką išlišt.
- 834 Kaip ilgai vanduo esti rėtyje?
- 835 Nors naujas, bet jau skylėtas.
- 836 Kiaulė su keturiom ausim.
- 837 Meška stovi —
- Ausys šoka.
- 838 Miške gimęs, miške augęs,
parėjo namo lot.
- 839 Girioj gimiau,
Nemie sutvėrė,
Turiu loti kaip šuva.
- 840 Gale klojimo šuo be žarnų loja.
- 841 Du stuka,
Du luka,
Vept vept.
- 842 Šuo loja —
Dantys byra.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

- 843 **Trinugaris žirgas,
Dvinugaris raitelis,
Balto vario kamanos.**
- 844 **Viau viau meška,
Biri biri kaulai,
Vikst vikst uodega.**
- 845 **Gale dvaro
Šilko pilį daro.**
- 846 **Miške gimiau ir užaugau, namo
parėjęs, per žilą barzdą glosčiau.**
- 847 **Višta nupešta,
Po palėpe pakišta.**
- 848 **Pernykštis kumeliukas,
Šiuometės žarnos.**
- 849 **Skiun, avele, bebėgdama priėsi.**
- 850 **Minsiu mįslę, mįslių tėvą bočių
Joną, Domininkų barzdelę.**
- 851 **Parpla tarpla žmones rėdo.**

852	Ožys treigys —
	Malkų glėbys.
853	Girioj augęs,
	Mergų laukęs.
854	Girioj augęs,
	Lapu lapojęs,
	Parėjęs namo,
	Prie moteriškės pristojęs.
855	Po turgų vežiotas,
	Ant rankų nešiotas —
	Namie tarp moterų sukas.
856	Čyru čyru ant trijų kojelių.
857	Kiaulė trikojė bebėgdama priūdroja.
858	Biesiukas, biesiukas
	Aplink raistą sukas.
859	Rieda bėga — vis ant vietos.
860	Kur buvus, kur nebuvus,
	Kapt už ožio barzdos.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

861

Penki suka,

Dešimt kruta,

Vienas spiaudo.

862

Girios žirgas Rėzos šieną ėda.

863

**Ant trijų kojų stovi, ant dviejų bėga,
pikta boba peša mano plaukus.**

864

Avutė bėga —

Bobutė žarnas traukia.

865

Penkios avytaitės vieną kūgį peša,

866

Rinkti žirgai, pamarėnų šienai.

867

Seno diedelio barzdelė kreta.

868

Septyni broliukai —

nė vieno ant krašto.

869

Šiuriutė buriutė bebėgdama priėda.

870

Kur kryželių daugiausia?

871

Pilnas akmuo kryželiukų.

872

Keliai keliai —

Tik du galai.

873 **Striukas, mažutis — už stimburio
nepakelsi.**

874 **Šeši žirgai neužveža —
Viena boba užneša.**

875 **Mažas daiktelis, kaip vištos kiaušė-
lė — prieš kalną nei tūkstantis
arklių neužveža.**

876 **Du migliukai vienoj saujoj.**

877 **Lidi lidi laidė
Po šilą skraidė,
Žarnas paliko,
Namo parskrido.**

878 **Ore stovi nuogas; gryčion įėjęs apsi-
velka, o oran išaina vėl nuogas.**

879 **Krūmė augęs,
Krūmė gimęs,
Parein namie baldytis.**

880 **Seni kaulai, — naujos žarnos.**

Sidabrinis balandis po žeme sklando

881 Šen brūkšt, ten brūkšt,

abu galu taukšt!

882 Kere keryklė.

Kampe kampyklė,

Jūrose lydeka nardo.

883 Merga pavasarį peni peni ir niekada

nepripeni.

884 Išginiau kalnais,

Parginiau kloniais,

Šimtais skaičiais,

Vienos neradau

Ir tos pasigedau.

885 Ruda pelytė

patvoriais nardo.

886 Šmugždi paukštytė po statinėlius

landžioj.

887 Lingė lakstė po dirvonus,

Šile žarnas draikė.

888 Čia žemė, čia žemė, vidury žuvis
plaukia.

889 Maža moterėlė visą svieta apdengia.

890 Senio seneliuko plieno kailiniukai,
linų uodega.

891 Kiaulė švino, uodega lino.

892 Geležinė kumelaitė,
Kanapinė uodegaitė.

893 Šiūtur mūtur — musė pasikorė.

894 Kiaulė liną velka.

895 Pakulinėj balaitėj
Nuklimpo kumelaitė.

Dvi sesutės traukė,

Dvi laukė.

896 Mažutis namelis —

Šimtas langelių.

897 Maža maža kepuraitė,
ne ant galvos maunama.

Sidabrinis balandis po žeme sklando

898

Du ratukai, du galukai,

Vidury tvakst.

899

Keturi broliai pakliuvo į nelaisvę;

penktas atėjo vaduoti ir pats pakliuvo.

900

Keturi eržilai stov stainioj, o penktas

apie stainią laksto.

901

Čia brūkšt, ten brūkšt —

abu galai lygūs.

902

Juodas juodas karosėlis ant visokio

ledo šliaužioj.

903

Mažas traukinukas,

Riestas kaminukas,

Kur pervažiuoja, —

Lygu palieka.

904

Stovi kertėj trupinys,

Rytoj mergai rūpestys.

905

Pykšt pokšt ant lentos,

Kybur vybur ant tvoros.

- 906 **Marga vištaitė patvoriais karkina.**
- 907 **Girion eina — namo žiūri,**
Namo eina — girion žiūri.
- 908 **Linguoja linguoja, ateina į pirkia —**
nesisėda.
- 909 **Pusė geležies, pusė medžio —**
medį ėda.
- 910 **Mėlynas baltą parita.**
- 911 **Begalvis šimtadantis slibinas medžius**
graužia.
- 912 **Retadantė po kiemus skraido.**
- 913 **Kitam kanda, pats rėkia.**
- 914 **Du broliukai tampos,**
Balti kraujai bėga.
- 915 **Dyvinas bernas, —**
Įvijos kelnės.
- 916 **Baronas vidury, o ragai ore.**
- 917 **Kur šuva lindo, ten skylė liko.**

Sidabrinis balandis po žeme sklando

918

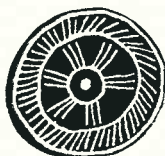
Gražus oželis sausūs medžius grauzia.

919

Čiūkšt brūkšt — pro aukštini skiedros lekia.

920

**Ne tiek dvare dvaronų,
Kiek avino galvoj ronų.**

Du bėga, du veja

921

Kad atsikeltų,

dangų parentų,

Kad prašnekėtų, daug pasakytų,

Kad rankas turėtų, vagį pagautų.

922

Viską girdi,

	Du bėga, du veja
	Viską mato,
	O nieko nesako.
923	Riečiu dieną,
	Riečiu naktį —
	Tėvo diržą nesuriečiu.
924	Tėvo juosta nesujuosiamą,
	Močios skrynia nepakeliama,
	O brolio žirgas nenuturimas.
925	Eglė parvirto per visą svieta,
	Genys genėjo per visą vieką.
926	Be burnos, be rankų —
	Kelią rodo.
927	Pats nemato — kitam rodo, nebylys
	ir kurčias, o skaičių veda.
928	Mūsų tėvas, kupra kuprotas, visą
	svieta paneša.
929	Pirma sutiko,
	Paskui paliko.

Du bėga, du veja

930 Du bėga,

Du veja

Ir niekuomet

Neprigena.

931 Du bėga,

Du veja,

Viens kelią rodo.

932 Du bėga,

Du gina,

Du kelią skina.

933 Keturi broliai iš vienos duobės geria:

du tyrą vandenėlį, o du drumstą.

934 Dvylika brolelių vienoj lovelėj guli,

nei vieno krašte nėra.

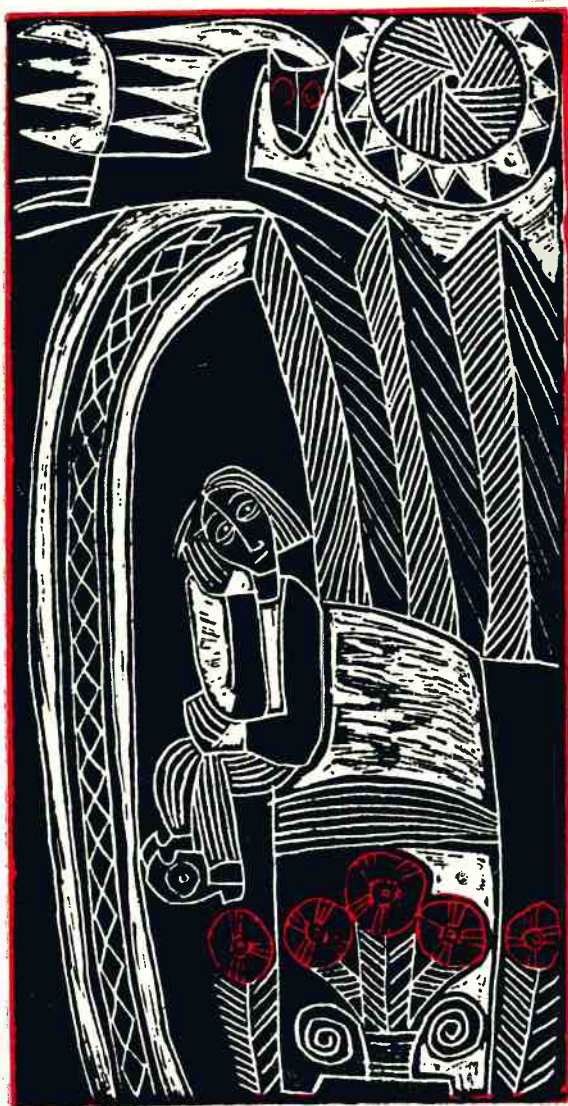
935 Dvylika mergaičių aplink mane

vieną sukinasi.

936 Vienas bėga,

Vienas veja.

	Du bėga, du veja
937	Atsirita ritinis,
	Ant to ritinio kitinis,
	Ant to kitinio lozūrėlis.
938	Kaip arkliukas, bet be kojų,
	Kaip šuniukas, bet neloja,
	Kas užsėda — neša vėju.
939	Arklys kaip klojimas,
	Uodega kaip žilvitis,
	Kai žvengia: y-gi-gi-gi!
940	Juodas gaidys margas vištas veda.
941	Daug namukų
	Per lauką nurūko.
942	Atbėga biesytis,
	Užrietęs nosytę.
943	Viesaitis biesaitis,
	Užrietęs nosaitę,
	Brūkšt beržynėlin.
944	Dvi seseri sviestą skuta.

	Du bėga, du veja
945	Dvi sukumpusios bobos keliu šliaužia.
946	Vienas sako: man žiemą geriau,
	Antras sako: man vasarą geriau,
	Trečias sako: man vis tiek.
947	Už arklių didesnis,
	Už šunį mažesnis.
948	Mažas, kuprotas,
	Nieko bagotas —
	Šimtą žmonių paneša.
949	Dirvonas be kelių,
	Ažuolas be šakų,
	Eina šlajos be arklių.
950	Važiuoja senis be vadelių,
	Atsigrižta — nėra vėželių.
951	Važiuoju važiuoju — nėra vėžių,
	Kertu kertu — nėra skiedrų.
952	Važiuoja rožytė —
	Užriesta nosytė;

Nei važio vėžių,

Nei arklio pėdų.

953 Kumelė be kulšių,

Kelias be dulkių,

Botagas be pavaros —

Mirtis ant nosies.

954 Kelias be dulkių,

Arkliai be šnirplių,

O botagai be papliaušų.

955 Sparnai yra, o nelaksto,

Kojų nėra, bet neprivysi.

956 Juodas bulius eina keliu baubdamas.

957 Kai reikalingas — išmeta,

Kai nereikalingas — pakelia.

958 Baltas vabalėlis dangų raižo.

Baltas laukas, juodos avys

959

usiūtas, bet ne drabužis,

Su lapais, bet ne medis,

Ne žmogus, o viską pasakoja.

960

Be burnos, be liežuvio,

bet daug ką pasako.

961 **Baltas laukas,**

Juodos avys,

Kas išmano,

Tas jas gano.

962 **Marga karvė**

dangun žiūri.

963 **Pabaudė pabaudė**

Ir vėl suglaudė.

964 **Balta žemė, juoda sėkla.**

965 **Balti laukai,**

Juodi grūdai,

Žąsim aria.

966 **Balta dirva, juoda sėkla, žąsia už-**

akėta — rets priėjęs diegą pažįsta.

967 **Baltu tiekta,**

Juodu siekta,

Kas ją sodino,

Tas gerai žino.

Baltas laukas, juodos avys

- 968 **Kurs kytras gimęs,
Su žąsele aria.**
- 969 **Aklas karvelis
po visą svieta išlaksto.**
- 970 **Margas paukštelis viso pasaulio
naujienas nešioja.**
- 971 **Aplinkui medis,
Viduryj dažas.**
- 972 **Stovi berniukas su mediniu švarku.
Kur nosim pabraukia, ten žymė lieka.**
- 973 **Galva nupiauta,
Širdis išlupta,
Duoda gert — geria,
Liepia kalbėt — kalba.**
- 974 **Plieno plūgas aria šviesiame bare,
tamsias vagas klodamas.**

Stuk stuk stovai, devynstovai

975

Kas numirēs gieda?

976

Suraizgiots sumazgiots — eina keliu
baubdamas.

977

Girioj gimēs,
Girioj augēs,

Stuk stuk stovai, devynstovai

Paimi ant rankelių —

Gailiai verkia.

978 Sudžiūvėlė, iškepėlė eina keliu ir
dainuoja.

979 Pušis nukirsta,

Širdis išimta —

Eina keliu vaitodama.

980 Arklys ant avino joja.

981 Sulopytas, sukurpytas eina keliu
bambydamas.

982 Stuk stuk stovai,

Devynstovai,

Lazdų krūme

Gaidžiai gieda.

983 Viršum medžių

Gaidžiai gieda.

984 Gaidys ant laktos,

gaidžio žarnos žemėj

	Stuk stuk stovai, devynstovai
985	Juods gaidys ant tvoros tupi, uodega iki žemei, balsas iki dangui.
986	Žvanga žvangutis, skamba skambutis ant aukšto kalno — kanapių uodega, sidabro galva.
987	Sužvingo žirgas ant aukšto kalno — geležinė galva, plieninis liežuvis.
988	Gyvas negyvą paliečia — negyvas sušneka.
989	Dėl ko varpas skamba?
990	Čiulba ulba vyturiukas. Būtų nieko, Tiktai kiauras jo pilvukas.
991	Gaidys paluby, Gaidžio grobai pažemy.
992	Eina be kojų, Muša be rankų.
993	Einu einu, o vis ant vietos.

	Stuk stuk stovai, devynstovai
994	Eina eina — niekur nenuėina, Muša muša — nieko neužmuša, Rodo — ir vis į save.
995	Nei valgęs, nei gėręs, vis gyvas ir gyvas.
996	Be dūšios, be kvapo — Teisybę pasako.
997	Ožka negyva — viduriai kruta.
998	Lyber leiber trumpakojis, Dieną naktį nemiegojęs.
999	Ant sienos mėnulis supasi.
1000	Žmogus kūdas — Galvos pūdas.
1001	Bežarnis, bekraujis — visam svietui teisybę rodo.
1002	Įminsiu mįslę: Per pilvą gysla.

Kas tą mįslę įmins —

Šimtą metų gyvens.

1003 **Kai šilta — kyla aukštyn,**

Kai šalta — leidžiasi žemyn.

1004 **Žirgs stalde, žirgo uodega lauke.**

1005 **Laiba panelė toli spiauna.**

1006 **Medinė lova,**

Geležinė boba —

Pasiutusius vaikus veda.

1007 **Paukštė šmaukštė**

Per lauką lėkė,

Uodega baisiai rėkė.

1008 **Stov kertėj susibrukus,**

Ein per lauką kaip padūkus.

1009 **Žaidė raidė**

Po šilą skraidė;

Žarnas paliko,

Pati namo parspruko.

Stuk stuk stovai, devynstovai

- 1010 **Kumpa kumelėlė toli spiria.**
- 1011 **Atlėkė paukštis be sparnų,
Įkando žmogui be dantų.**
- 1012 **Siuncia paslą į mylimą svečią.
Svečias bus ar nebus,
o paslo jau ir nebėra.**
- 1013 **Už pipirą mažesnis,
Už šunį piktesnis.**
- 1014 **Bėra kumelaitė lauko gale
nusižvengė.**
- 1015 **Iššutusi liepa pasiutusius vaikus veda.**
- 1016 **Stovi du vėžliai —
Plieniniai marškiniai.
Priešas pamato —
Kojas pakrato.**

1017

š nuėjau į svečius
pas savo giminaičius. Turėjau tris
barankas, o ten radau du tėvus, du
sūnus ir vaiko vaiką. Visiem po čie-
lą daviau, bet tų trijų užtekau.

	A ir B kabo palubėj
1018	Vienas diedelis, du tėveliai ir du sūneliai trijom porom čėbatų apsiavė.
1019	Lėkė dvylika gulbių. Vieną nušovė. Kiek atliko?
1020	Tupėjo penkios varnos ant medžio. Atėjo medžiotojas. Pykšt! Dvi nukrito. Kiek liko ant medžio?
1021	Miške auga ažuolas dvišakis. Tos dvi šakos vėl dvišakės, o tos dar kartą dvišakės. Ant kiekvienos šakos po obuolį. Kiek iš viso obuolių?
1022	A ir B Kabo palubėj. A nupuolė, B nukrito — Kas liko?

A ir B kabo palubėj

1023

Danguj

Yra,

Ant žemės

Nėra,

Prie diedelio

Du,

O prie bobutės

Nė vieno.

1024

Sėdi trys katės. Priešais kiekvienos

**katės — dvi katės. Ar daug gi tų
kačių?**

1025

**Keturi ant keturių. Keturi laukia
keturių. Keturi atėjo, keturi nuėjo,
keturi liko. Kas ten atsitiko?**

1026

**Buvo susirinkę dešimt bobų, kurios
puotavo. Pasibaigus puotai, jos
visos viena su kita pasibučiavo.**

Kiek kartų jos bučiavosi?

1027

Lekia pulkas žąsų.

Žmogus pamatęs sušunka:

— Vajė, šimtas žąsų lekia!

Viena žąsis iš to pulko atsiliepia:

— Jeigu mūsų būtų dvigubai tiek,

kiek yra, ir dar pusė to, kiek yra,

ir dar ketvirtis to, ir dar prisidė-

tum tu, tada būtų šimtas.

Kiek buvo žąsų?

1028

Reikia nupirkti šimtą gyvulių už

šimtą rublių, kad būtų jaučių, karvių

ir veršių. Už jaučius mokėti po de-

šimt rublių, už karves po penkis

rublius, o už veršius po pusę rublio.

Kiek kokių bus gyvulių?

1029

Ėjo žmogus, vedėsi vilką, ožką ir

nešėsi kopūstą. Priėjo upę, rado

valtį, bet valtis gali perkelt tik du.

A ir B kabo palubėj

Ką žmogui daryti?

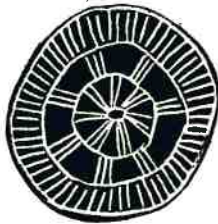
**Jeį paims kopūstą, tai vilkas
ožką papiaus, jei kels vilką, tai
ožką kopūstą sugrauš. Jei perkels
ožką ir sugrižęs nuveš kopūstą ar
vilką ir ten paliks, tai vėl negerai:
vilkas ožką suės, ožka — kopūstą.**

Kaip jis padarė?

MĪSLIŪ ĪMINIMAI

1	— dangus
2, 3	— dangus ir žvaigždės
4	— dangus, žvaigždės, mėnulis
5	— dangus, saulė, debesys
6	— dangus, žaibas, griaus- tinis
7—9	— saulė
10	— saulės šviesa
11	— saulė užtekėjo
12	— saulė leidžiasi
13—15	— saulės spinduliai
16	— saulė ir mėnulis
17—23	— mėnulis
24	— žvaigždės ir mėnulis
25	— naktis
26, 27	— naktį visi sugula
28, 29	— aušra

Mįslių įminimai

30, 31	— vaivorykštė
32—37	— šešėlis
38	— šešėlių, vėją
39	— savo šešėlio
40	— žemė, dangus, vėjas, naktis
41	— kur pats stovi
42—44	— akmuo
45	— akmenis
46	— sauso
47	— akmuo, žolė, vanduo
48	— akmuo, vėjas, papartis
49, 50	— vanduo
51	— vanduo po ledu
52—55	— upė
56	— užšalusi upė
57	— upe
58	— upės vanduo

59	— žemyn link
60, 61	— upė ir pieva
62	— upė, akmuo, nendrė
63	— marios, žemė, saulė
64	— todėl, kad jame gyvena silkės
65	— ežeras
66	— ežeras ir meldai
67	— ežeras ir žuvis
68	— vilnis
69	— vilnys ir putos
70	— garas
71	— debesis
72	— kalnuoti debesis
73, 74	— debesis ir lietus
75	— lietus
76–79	— rasa
80	— rasota pieva

Mįslių įminimai

81—83	— sniegas
84	— sniegas ir lietus
85	— sniegas, žemė, saulė
86—90	— vėjas
91	— vėjo
92	— vėjas ir medžiai
93, 94	— šaltis
95	— užšąla ledas
96	— ledas
97	— ežero vanduo ir ledas
98	— ledo varveklis
99	— aidas
100, 101	— perkūnas
102	— griaustinis ir žaibas
103	— pavasario perkūnas ir lietus
104	— griaustinis, lietus, vai- vorykštė

105	— perkūnas, žarija, vėžys, kiškis
106, 107	— dūmai
108	— dūmai dūminėje pirkioje
109	— dūmai, kur troba be ka- mino
110	— dūmai rūksta iš ka- mino
111–113	— ugnis ir dūmai
114	— ugnis, žuvis, mėnuo
115	— ugniavietė
116	— gaisras
117	— nuodėgulis
118	— žarijos
119	— žarijos krosnyje
120	— kibirkštis
121	— metai, 12 mėnesių, 4 sa- vaitės

Mįslių įminimai	
122	— metai, 12 mėnesių, 4 savaitės, savaitės 6 dienos ir sekmadienis
123	— metai, 12 mėnesių, 4 savaitės, savaitės 7 dienos
124	— metų mėnesiai, savaitės, dienos
125	— metų dienos, savaitės, mėnesiai, metai
126	— Nauji metai
127	— savaitės dienos
128	— šėšios darbo dienos ir sekmadienis
129, 130	— diena
* * *	
131, 132	— rugys
133	— rugio daigas ir grūdas

134	— pernai rugius pasėjo, ši- met nupiovė
135	— kada plaukia
136	— rugio varpa
137	— rugių guba
138—140	— rugiena
141	— miežis
142, 143	— žirnio grūdas
144, 145	— žirnis
146, 147	— žirnio virkščia, ankštis, grūdai
148	— žirniai ankštyje
149	— žirnio ankštys ir grū- dai
150	— žirni pasėjo
151	— žirnis pasėtas išdygo, už- augino ankštis, jį dal- gis nupiovė

Mįslių įminimai	
152	— aviža
153	— žirniai padžiauti kros- nyje
154	— gričio lukštas
155, 156	— gričio grūdas lukšte
157, 158	— gričiai
159	— lęšis
160–162	— linas
163	— linas žydi
164	— lino žiedas
165	— linams žydint
166	— linas
167	— sėmenys
168, 169	— kanapė
170	— bulvė
171–173	— bulvės
174–176	— bulvių keras

177	— bulvės verda
178—181	— burokėlis
182	— burokėliai
183—187	— morka
188	— sėtinys
189, 190	— ridikas
191	— ropė
192—198	— svogūnas
199—207	— kopūstas
208—211	— agurkas
212	— saulėgraža
213—220	— aguona
221	— agrastas
222—224	— avietė
225, 226	— žemuogė
227, 228	— obelis
229	— obelis ir obuoliai
230, 231	— obuolys

Mįslių įminimai

232	— pagalys, su kuriuo nu- mušė obuolį, liko me- dyje
233	— leido pagali į obuolį; obuolio nenumušė, pa- galys užsilaikė medyje
234	— kriaušės medis ir vaisiai
235	— kriaušė
236—238	— vyšnia
239, 240	— slyva
241	— šermukšnis
242—245	— riešutas
246	— riešutas ant lazdyno
247	— riešutai
248	— gėlė su rasos lašu
249, 250	— rūta
251	— bijūnas
252	— jurginas

253	— ramunė
254	— viksvos
255	— ajerai
256	— nendrė
257	— nendrės
258	— dilgėlė
259	— papartis
260—264	— apynys
265, 266	— samana
267	— samanos tarp sienojų
268, 269	— medžio šerdis
270	— stačių
271	— žievę
272	— ažuolas, iš jo padaryta valtis
273	— gilė
274	— nuskins gilę
275, 276	— eglė

Mišlių įminimai

277	— beržas, iš jo suskaldytos ir sukūrentos malkos
278, 279	— kadagys
280	— miškas
281	— lapuočių miškas
282	— kelmas miške
283—285	— grybas
286, 287	— baravykas
288	— kerpės
* * *	
289—292	— arklys
293	— arklys pakaustytas
294	— arklio kojos
295	— arklio pėdos
296	— arklys pažabotas
297	— arklys ir ratai
298, 299	— arklys ir raitelis
300	— joja dvisėda

301 — arklys, balnas, raitelis

302 — asilas

303 — karvės ragai, ausys, ko-
jos, uodega

304 — karvės ragai, ausys, spe-
niai

305 — karvė liežuvio valosi nosį

306, 307 — karvės speniai

308 — karvę melžia

309 — karvė ir iš jos odos pa-
siūti batai

310 — jautis ir iš jo odos pa-
siūti batai

311 — jaučio ragas ir iš jo pa-
daryta dėda

312 — veršis karvę žindo, jau-
čiu arė, iš jaučio odos
pasiuvo batus

Mįslių įminimai

313	— veršiukas žinda speni, vėliau papiaunamas poky- liui
314	— kad negali atsisėst
315	— kiaulė
316—318	— paršai žinda
319, 320	— avis
321	— avies vilnos
322	— avys
323	— pieva ir avis
324, 325	— avi kerpa
326	— kai avi kerpa, matyt, kai vilnos krinta, ne- girdėt
327	— ožys
328	— eina tryliktus metus
329—331	— šuo

332	— dėl to judina, kad uodega mažesnė; jei būtų didesnė, ji šunį judintų
333	— kalė
334	— katinas
335	— katinas ir lašiniai
336	— pakabinta mėsa ir katinas
337—339	— kurmis
340	— dėl to, kad iš užpakalio akių neturi
341	— kiškį nušovė
342	— zuikis ir vėžys
343	— po šlapiu
344	— iki sustoja
345	— balto, nes jam rodoši, kad išsivilkęs veja
346	— vilkas

Mįslių įminimai

347	— vilkas pagavo avi; duokite arklį, pavysiu vilką, atimsiu avi
348	— vilkas, šuo, kiaulė
349	— vilkas klausia katės, kur guli kiaulė ir šuo
350	— zuikis sako meškai: „Meška, kelk, ateina medžiotojas su šautuvu ir šunimi.“
351—356	— kiaušinis
357	— paukštis
358	— paukštis suveja lizdą
359	— lizdas, kiaušinis, paukščiai
360—362	— višta
363—367	— gaidys

368	— todėl,
	kad atmintinai
	moka
369	— antis
370—374	— žąsis
375	— žąsiukas
376	— todėl, kad kojomis ne-
	gali dugno pasiekti
377	— kai kitą pakelia
378, 379	— gulbė
380	— gužutis
381	— garnys
382, 383	— kringždė
384	— vyturys
385, 386	— genys
387	— genys medį
	kapoja
388	— šarka

Mįslių įminimai

389	— varna parnešė į lizdą katę; varnai nulėkus, katė suėdė varniukus
390, 391	— žuvis
392	— lydekaitis po ledu
393	— lynas ir linas
394—397	— vėžys
398	— varlė
399	— gyvatė
400	— gyvatė, gegutė, kiškis
401, 402	— sliėkas
403	— sraigė
404—409	— bitė
410—414	— bitės avilyje
415	— bitė ir koriai
416	— korys
417	— bitė ir gėlė
418	— vaško (medus)

419	— skruzdėlynas
420	— žiogas
421	— žiogai
422—424	— voras
425	— voratinklis
426	— uodas
427	— atėjo varmas pas uodą ir kviečia lėkti karvės kraujo gerti; uodas at- sako, kad bijo uodegos; varmas aiškina, kad ne- lėks pro uodegą, o pro akis, ausis ir ragus
428	— prūsokai plyšiuose
429	— juodvabalis
430	— musės lubomis
431—433	— blusa
* * *	

Mįslių įminimai

434	— žmogus
435	— žmogus ir slenkstis
436	— eina senyn
437	— kai kelnes aunasi
438	— kas turi didžiausią galvą
439	— mintis
440	— kada teka
441	— kai vaikas verkia, gir- di visi, bet tai nė vieno taip nejaudina, kaip mo- tinos
442	— kareivis į karą išjoja raitas, o grįžta su ra- mentais, be kojos
443	— žirgas, balnas, kvieslys su juoda kepure, iš- puošta žolynais
444	— vestuvės

445—451	— akys
452	— ašara
453	— nosis
454, 455	— ausys
456	— burna
457	— burna ir liežuvis
458	— burna, dantys ir liežuvis
459—463	— dantys burnoje
464	— dantys
465, 466	— dantys ir liežuvis
467—474	— liežuvis
475	— liežuvis ir lūpos
476	— gerklė
477	— širdis
478	— pirštai
479	— pirštai ir dantys
480	— valgo mėsą
481	— pirštas ir žiedas

Mįslių įminimai	
482	— kojos
483, 484	— miegas
* * *	
485	— nei vieno
486	— kailiniai, pasiūti iš penkių avių kailių
487	— kelnes aunasi
488, 489	— pirštuota pirštinė
490, 491	— kurdė
492	— naginės
493	— vyža
494—498	— batai
499	— batas
500	— batas, kojinė, koja
501	— vinis bate
502	— bato vinies
503	— basam
504, 505	— autai

506	— diržas
507, 508	— juosta
509—511	— lazda
512	— pagalvis
513	— užvalkalas
514	— plunksnos
515	— abu vienodo svorio
516	— lietsargis
517	— akiniai
518, 519	— karoliai
520	— žiedas
521	— vainikas
522	— pinigai
523, 524	— pinigas
* * *	
525	— duoną riekia
526, 527	— duona
528	— duona minkoma

Mįslių įminimai

529	— duona, pakepta krosnyje
530	— ragaišis
531, 532	— druska
533	— druska ir vanduo
534	— pienas
535	— sūris
536	— sūris sūrmaišyje
537	— spirgis
538, 539	— pipiras
540	— medus
541	— alus rūgsta
* * *	
542—544	— troba
545	— dūminė gryčia
546	— trobos sienos pūsta, stog- gas džiūsta, vaikai vidu- je auga
547	— namo sienos ir stogas

548	— namas, krosnis, krosny- je ugnis
549	— kurtinių žirgyčiai
550	— pilna skūnia javų
551	— klojimas, jauja, spragi- las, šluota
552	— kluonas, spragilas, vė- tyklė
553	— vėjinis malūnas
554, 555	— malūno sparnai
556—559	— sienojai ir samanos
560	— plyšys sienoje
561, 562	— sąspara
563—566	— balkis
567—570	— balkiai
571	— lubos
572	— stogas su sparais ir lo- tomis

Mišlių įminimai

573	— lotos ir stogas
574	— ledų žvakės po stogu
575, 576	— durys
577	— staktos ir durys
578	— durų staktos ir asla
579, 580	— durų rankena
581—587	— slenkstis
588	— slenkstis ir durys
589, 590	— durų skląstis
591, 592	— spyna
593	— spyna ir raktas
594, 595	— raktas
596	— rakto
597—601	— langas
602, 603	— langai
604	— langinė
605, 606	— langinės
607—609	— krosnis

610 — krosnyje padžiauti grū-
dai

611 — krosnis, žarsteklis, šluo-
ta

612 — krosnis, ližė, duonos ke-
palai

613 — krosnis, ugnis ir dūmai

614 — ugnis krosnyje

615 — pečiadangtė

616, 617 — kaminas

618, 619 — iš kamino dūmai rūksta

620 — suodžiai kamine

621, 622 — trikojis

623 — basliai tvoroje

624 — žardas

625—628 — svirtis

629 — svirtis žiemą

630 — svirtis ir šulinys

Mįslių įminimai	
631	— šulinys ir svirtis
632	— šulinys
633, 634	— avilyš
635	— kelminis avilyš
636	— avilyš, pilnas korių
637	— dumtuvėš
* * *	
638, 639	— stalas
640	— stalo kojos ir lenta, staltiesė, duona
641	— stalo kojos ir lenta, molinis dubuo, dubenyje mėsa, žmonės valgo
642	— stalas, duonos kepalas, šaukštai, žmonės
643	— stalas, dubuo, šaukštai
644, 645	— suolai
646, 647	— lova

648	— žemė, lova, šiaudai, pa- klodė, žmogus
649	— lovoje šiaudai, žmogus guli
650	— lova, durys, langas
651—654	— lopšys
655, 656	— lopšyje kūdikis
657	— lopšys, supėjas, vaikas lopšyje
658	— karstas
	* * *
659	— kubilas
660	— lazdyno lankai, egliniai kubilo šulai, kubile alus
661	— lazdyno lankai, ąžuoli- niai kubilo šulai, kubile užraugti burokai
662	— burokai kubile

Mišlių įminimai

663	— kubile duoną minko
664	— lankas
665—667	— katilas ant ugnies
668	— katilas
669, 670	— puodas
671	— molinis puodas
672—674	— puodas ant ugnies
675, 676	— puodkėlė
677, 678	— virdulys
679	— kibiras, leidžiamas į šulinį
680, 681	— kibiro lankas
682, 683	— kibirai su naščiais
684	— kibiro pėdsakai
685	— kibirai ir nešėjas
686	— melžtuvė
687	— keptuvė
688, 689	— blynai keptuvėje

690	— puodukas
691, 692	— dubuo ir šaukštas
693	— apie dubenį šaukštai
694	— valgo iš dubenio
695	— žmonės valgo iš vieno dubenio
696, 697	— medinis šaukštas
698	— medinis šaukštas, dan- tys, liežuvis
699, 700	— samtis
701	— peilis
702	— tarka
703	— vanta
704—711	— šluota
712	— beržinė šluota
713	— pušinė šluota
714, 715	— veidrodis
716, 717	— šepetys

Mįslių įminimai

718, 719	— šukuojasi
720	— malkos, anglis
721, 722	— deganti balana
723—725	— degtukas
726	— uždegtas degtukas
727	— degtukų dėžutė
728, 729	— žarsteklis
730	— su žarstekliu braukia ža- rijas iš krosnies
731—742	— žvakė
743	— žvakė dega
744	— žvakes lieja
745—747	— lempa
* * *	
748	— duobė
749—755	— arklas (žagrė)
756, 757	— plūgas
758—760	— noragai

761—764	— aria jaučiais arba ark- liais
765, 766	— traktorius
767	— rugiai įvagoti
768—775	— akėčios
776	— akėja
777	— akėja dviem arkliais
778—781	— piautuvus
782—793	— dalgis
794	— dalgis po šienu
795	— dalgį pusto
796	— dalgis ir pieva
797	— žolė, dalgis, grėblys
798—800	— grėblys
801—804	— šakė
805	— spragilas
806	— spragilai

Mišlių įminimai

807	— spragilas, kuliama žirniai
808	— kuliamoji
809	— šiaudų kūlys
810	— piauna akselį
811	— peštukas
812	— šiene peštukas
813	— rezginės
814—816	— botagas
817	— vytinis
818	— vadžios
819	— tinklas
820, 821	— žvejoja tinklu
822	— tinklas ir žuvys
823	— naujas
824—830	— girnos
831—833	— rėtis
834	— kol išbėga

835	— sietas
836	— niekočia
837	— piestas ir piesta
838—840	— mintuvai
841, 842	— linus mina
843	— mintuvai ir minami linai
844	— mintuvai, spaliai, minami linai
845	— linus šukuoja
846, 847	— bruktuve
848, 849	— verpstė
850—857	— ratelis
858—865	— verpia
866	— ratelis ir kuodelis
867	— kuodelis
868	— ratelio ratas
869	— špūle
870	— kamuolyje

Mįslių įminimai

871—875	— kamuolys
876	— siūlo galai kamuolyje
877	— šeiva audžiant
878	— mestuvai
879—881	— audimo staklės
882, 883	— audžia
884	— audžiant siūlas nutrūko
885—888	— šaudyklė
889	— adata
890—893	— adata su siūlu
894, 895	— siuva
896, 897	— siuvimo pirštukas
898	— žirklys
899, 900	— virbalai
901	— kočėlas
902, 903	— laidynė
904	— žlugtas
905	— skalbiniai

906	— skalbinius džiausto
907—909	— kirvis
910	— su kirviu beržą nuker- ta
911—913	— piūklas
914	— malkas piauna
915—917	— gražtas
918	— oblius
919	— obliuoja
920	— kulbė
* * *	
921—923	— kelias
924	— kelias, žemė, vėjas
925	— kelias ir arklys
926	— kryžkelėj rodyklė
927	— kilometrų stulpas
928, 929	— tiltas
930	— ratai

Mįslių įminimai

931	— ratai ir dyselys
932	— ratai ir pora arklių
933	— ratų tekiniai
934, 935	— rato stipinai
936	— dviratis
937	— važiuoja dviračiu
938	— motociklas
939—941	— traukinys
942—945	— rogės
946	— rogės, ratai, arklys
947	— balnas
948	— keltas
949—953	— plaukia valtimi
954	— vanduo, valtis, irklai
955, 956	— garlaivis
957	— inkaras
958	— lėktuvas

* * *

959—963 — knyga

964—967 — raštas

968 — raštininkas

969 — laiškas

970 — laikraštis

971, 972 — pieštukas

973, 974 — plunksna

* * *

975 — birbynė iš šiaudo

976 — būgnas

977—979 — smuikas

980 — smuiko strykas ant sty-
gų

981 — armonika

982, 983 — vargonai

984—988 — varpas

989 — dėl to, kad jo vidurys
tuščias

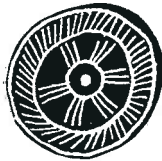
Mįslių įminimai

990	— skambutis
991	— svareliais užtraukiamas laikrodis
992—998	— laikrodis
999	— laikrodžio švytuoklė
1000—1002	— bezmėnas
1003	— termometras
1004	— kardas
1005—1009	— šautuvas
1010	— revolveris
1011	— kulka
1012	— kulka ir kiškis
1013	— šratas
1014—1015	— patranka.
1016	— tankas
* * *	
1017, 1018	— buvo trys: senelis, tėvas ir sūnus

1019	— viena
1020	— nė vienos
1021	— nė vieno — ant ažuolo obuoliai neauga
1022	— ir
1023	— raidė „d“
1024	— trys
1025	— stovi kėdė; ant jos tupi katė ir laukia pelės; pelė pasirodė; katė ją nusivijo; liko kėdė
1026	— devyniasdešimt kartų
1027	— trisdešimt šešios
1028	— vienas jautis, devynios karvės ir devyniasdešimt veršių
1029	— žmogus pirmiausia per- kėlė ožką, po to — ko-

Mīslu īminimai

**pūstā; grīždamas vėl per-
kėlė ožkā atgal ir pa-
liko, o vilkā nuvežė į ki-
tā krantā; vilkā ir ko-
pūstā palikęs, sugrīžo,
atsiplukdė ožkā ir nu-
keliavo toliau.**

TURINYS

Pratarmė	5
Gale lauko katilėlis plauko	9
Žalia žolė, bet ne žolė	25
Mėsos stirta, geležim paspirta	46
Mįslių tėvas klane guli	66
Dvi kiaulaitės, keturios uodegaitės	73
Dundulis kalnas, geležinis arklas	79
Žiemą brolis, vasarą molis	83
Vidur dvaro meška karo	95
Lino linojėlis, bičių sijonėlis	100
Sidabrinis balandis po žeme sklando	112
Du bėga, du veja	133
Baltas laukas, juodos avys	140
Stuk stuk stovai, devynstovai	144
A ir B kabo palubėj	151
Mįslių įminimai	157

VIDUTINIAM MOKYKLINIAM AMŽIUI

ЗАГАДЫВАЮ ЗАГАДКУ

Литовские народные загадки

На литовском языке

Redaktorė D. Montvilienė
Techn. redaktorius J. Dargis
Korektorė G. Bukauskienė

Pasirašyta spaudai 1970.VIII.21. Leid. Nr. 6165. Tiražas
30 000 egz. Popierius 84×108¹/₃₂ — 3,188 pop. l. = 10,71 sp. l.;
6,9 leid. l. Spaudė K. Poželos sp. Kaune, Gedimino 10.
Užs. Nr. 1917.

Kaina 43 kp

7—6—3
104-70 V

V. LF
Me-174